

Slábnoucí křesťanství

Evropské církve se potýkají s rapidním úbytkem věřících. Problémy mají severské země i katolické bašty.

TÉMA

str. 10–11

OD PONDĚLÍ 31. ŘÍJNA

LIDL
Správná volba

MORAVSKÁ VÍNA
EXKLUZIVNÍ
MARKET
MARKET
MARKET

25994632 • INZERCE

➔ CZK/EUR • 27,020/0,000 Kč ➔ CZK/USD • 24,729/+0,007 Kč ➔ PX • neobchodovalo se ➔ EURO STOXX 50 • 3079,24/–0,19% ➔ ZLATO • 1273,00\$/+0,20%

KOMENTÁŘ: SVÁTEČNÍ REBELIE / str. 17

Krátce

Zahraniční sázkové kanceláře narazily

Novela zákona proti praní špinavých peněz může ohrozit vstup on-line sázkových kanceláří z cizích zemí na zdejší trh. Vyžaduje totiž osobní registraci sázejících. Pro firmy bez kamenných poboček je to problém. **str. 6**

Legendární hra Kamionem po Evropě se vrací

Česká hračkářská firma Dino Toys znovu uvedla na trh oblíbenou společenskou hru ze sklonku osmdesátých let. Ani výrobci není přitom jasné, komu patřila autorská práva ke hře. **str. 7**

Evropa podepsala dohodu s Kanadou

Kanadský premiér Justin Trudeau a představitelé Evropské unie podepsali obchodní a hospodářskou smlouvu CETA. Ta má od příštího roku začít odstraňovat většinu cel a poplatků, které dosud omezují obchod mezi unií a Kanadou. **str. 8**

přečtěte si:

SPECIÁL
Právo & byznys

Elektrina na příděl

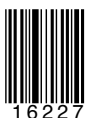
!! Jaderné elektrárny dožívají a nestaví se nic. Pokud to tak zůstane, bude potřeba dobudovat fosilní zdroje, jinak bude elektrina v EU na příděl.

!! Nedělejme si iluze. Česko už suverenitu v energetické politice dávno ztratilo.

!! Cesta zpět vede přes peněženku německého daňového poplatníka. Pokud se on rozhodne, že platit víc než 100 eur za megawatthodinu je nad jeho možnosti, boj proti klimatickým změnám skončí.

MIREK TOPOLÁNEK, MANAŽER EPH A NĚKDEJŠÍ PREMIÉR
ROZHOVOR / str. 14–16

Foto: E15 Anna Vacková

9 771803 454307 16227

Zápisník
Jany Havligerové

Památné dny

Prezident republiky Miloš Zeman při příležitosti oslavy 28. října v projevu mimo jiné podotkl, že mezi vyznamenanými je rozličná struktura profesí. „Máme tam tři vynikající diplomaty a málokdy se stává, že diplomati bývají oceňováni, že, pane ministře zahraničí?“ Tak šéfa české diplomacie, místopředsedu ČSSD Lubomíra Zaorálka v nejbližším roce na vyznamenání nenavrhuje. V současné hradní konstelaci by neprošel.

Na hradní oslavě byl přítomen i prezidentův předchůdce Václav Klaus. Na následující recepci, tvrdí zlé jazyky, zhodnotil i projev hlavy státu. Zemanův projev prý byl skoro stejně tak dobrý jako ten jeho. Klaus promluvil též den na shromáždění Českého svazu bojovníků za svobodu.

Podle předsedy KSČM Vojtěcha Filipa je zřejmé, že lidovecký ministr kultury Daniel Herman lhal, když tvrdil, že jeho strýc Jiří Brady vyznamení dostat měl a Hrad ho na poslední chvíli vyškrtl. Filip proto vyzval Hermana k rezignaci. Když se prohrávají volby a padají volební preference, i Filip se stébka chytá.

Skupina čtyř koaličních poslanců z ANO, ČSSD a KDU-ČSL ve sněmovně předložila další návrh na úpravu svátku Dne boje za svobodu a demokracii, který připadá na 17. listopad. Jeho autoři požadují, aby se opět připomínal i jako Mezinárodní den studentstva. To zas bude v parlamentu mela.

Protagonisté dne

Petr ROUBÍČEK

ŠÉF JABLONECKÉ ENERGETICKÉ

Podnik překonal krizi a revitalizoval teplárenskou síť. Odběratelé se přestali odpojovat, za teplo teď platí o třetinu méně.

str. 7

Daniel BENEŠ

ŘEDITEL ČEZ

Ruku v ruce s růstem cen elektřiny stoupá i hodnota akcií firmy na burze, která od března stoupla zhruba o sto korun.

str. 9

Mariano RAJOY

PREMIÉR ŠPÁNĚLSKA

Získal důvěru parlamentu, čímž skončila více než desetiměsíční patová situace, během níž se ve Španělsku nedařilo vytvořit vládu.

str. 12

REKORDNÍ VLAJKOSLÁVA

Foto: čtk

OBYVATELÉ VESNÍČKY PUTIMOV na Pelhřimovsku oslavili 28. října výročí vzniku Československa vyvěšením 1657 českých vlajek, z nichž velkou část sami namalovali nebo ušili. Pelhřimovská agentura Dobrý den, jež spravuje databázi českých rekordů, považuje akci za předkolo celorepublikového pokusu o rekordní prezentaci českých vlajek, který plánuje iniciovat ke stému výročí české státnosti v roce 2018.

Potíže s EET by nahrály ČSSD a lidovcům

■ Od listopadu startuje zkušební provoz elektronické evidence tržeb. Do systému se dosud zaregistrovala jen třetina restaurátérů a hoteliérů.

Pavel Otto

Na start jedné z největších změn pro podnikatele za poslední čtvrtstoletí s napětím čekají nejen ti, kterých se bezprostředně dotkne, ale i vládní a opoziční strany. Problémy s elektronickou evidencí tržeb, za niž nese odpovědnost ministr financí Andrej Babiš (ANO), by před volbami do Poslanecké sněmovny nahrály jeho politickým soupeřům a staly se jedním z hlavních témat kampaně. Zkušební provoz začíná zítra. Od prosince začne zákon v první fázi platit pro restaurátéry a hoteliéry, budou jim hrozit až půlmilionové sankce.

On-line sledování všech hotevostních tržeb podle chorvatského modelu je výsledkem koaličního kompromisu. I proto je postoj ČSSD zatím neutrální. „Budeme se snažit, aby byla EET dobře implementována,“ řekl premiér Bohuslav Sobotka (ČSSD). Kdyby se to však nepodařilo, socialisté by svého úhlavního rivala nešetřili.

Systém je namířený proti malým a středním podnikatelům, velkých včetně Babiše jako majitele Agrofertu se nedotkne. ČSSD přitom chtěla, aby se stát zaměřil na velké firmy, což kvůli odporu šéfa ANO neprosadila. „Jsme nadále přesvědčení, že tak jako řada zemí bychom mohli mít dvě sazby u daně z příjmu právnických osob, u menších a středních firem ponechat současnou sazbu a u velkých sazbu zvýšit. Ale je to spíš program do sněmovních voleb,“ naznačil další postup Sobotka.

Kritičtější je KDU-ČSL, která žádala výjimky. Mimo jiné pro farmářské trhy nebo ty, kteří si přivydělávají k zaměstnání, mateřské dovolené či důchodu. Nakolik se EET osvědčí, čeká předseda lidovců Pavel

Bělobrádek. „Měli jsme k tomu řadu výhrad. Ministr financí jim ale nevyhověl a převzal za elektronickou evidenci veškerou odpovědnost. Zavázal se, že z případných problémů vyvodí osobní důsledky,“ konstatoval.

Do systému se měsíc před ostrým rozjezdem zaregistrovala jen necelá třetina z 50 tisíc majitelů restaurací a hotelů. První fáze se nakonec netýká trhů, prodávaců občerstvení ve stáncích a například kadeřnictví a dalších provozoven s doplňkovým prodejem. Tím ústupky podle náměstkyně ministra financí Aleny Schillerové skončily. „Je to revoluční zákon, který je tedy proto, aby narovnal podnikatelské prostředí, a ne aby byl plný výjimek,“ prohlásila.

EET bude problém pro e-shopy

Na zádrhele narazila elektronická evidence tržeb u internetových obchodů, kterých působí v Česku téměř 40 tisíc. Řada e-shopů totiž využívá takové systémy on-line plateb, u nichž není možné v reálném čase získat informace o transakci. EET pro ně bude platit od příštího března. „Bude to pro ně zřejmě daleko větší zátěž, než jak si ministerstvo financí vůbec dokázalo představit,“ uvedl výkonný ředitel Asociace pro elektronickou komerci Jan Vetyška. Zástupci asociace už s úředníky jednali. Ti připouštějí, že problémy mohou nastat. „Budeme se snažit najít řešení, které bude splňovat požadavky vyplývající ze zákona a zároveň bude technicky proveditelné,“ sdělil mluvčí ministerstva Michal Žurovec. /dnv/

Školy neumějí poznat nadané děti

■ Ve školství se nyní klade důraz na inkluze, poněkud se však při tom zapomíná na děti nadprůměrně nadané. Kurzů zaměřených na podporu nadání se zúčastnilo necelých deset procent učitelů.

který by jim pomohl přesně najít nadané žáky. Ne vždy jsou to totiž premianti.

Na základních školách se v průměru účastnilo nějakého kurzu zaměřeného na podporu nadání necelých deset procent učitelů. Ve více než polovině zkoumaných základních škol se v posledních třech

letech nezúčastnil takového kurzu ani jeden učitel. Samotní ředitelé základních škol by uvítali pomoc. Tři pětiny z nich uvedly, že by přivítali v oblasti podpory nadaných pomoc externího konzultanta.

Tyto závěry odpovídají tomu, co v září zjistil průzkum nadačního fondu

na podporu mimořádně nadaných Qiido. Podle něj je na školách identifikováno méně mimořádně nadaných, než by jich statisticky v republice mělo být. „Pokud potenciál takových dětí včas neodhalíme, přijdeme o významné intelektuální bohatství,“ říká zakladatelka fondu Miriam Janyšková.

Ministryně školství Kateřina Valachová tvrdí, že se na podporu nadaných dětí dříve zapomínalo a že se to snaží měnit. V rámci Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání mohou školy získat peníze na kurzy pro učitele, a to i v oblasti inkluze.

259946/41

INZERCE

Adéla Čabanová

Vzhledem k prohlubování inkluze se musí změnit přístup ke vzdělávání nadaných žáků, konstatuje Česká školní inspekce. Vyplynulo to z dotazníků a návštěv ve školách.

„Oblast podpory a vzdělávání nadaných, talentovaných a mimořádně nadaných dětí a žáků je ve školách stále v počátečním stadiu,“ uvádí školní inspekce ve své zprávě. „Ve srovnání se vzděláváním žáků se speciálními vzdělávacími potřebami je tato oblast v praxi méně akcentována a mnohem méně propracována,“ doplňuje. Jen málo pedagogů prošlo nějakým kurzem,

Krátce

V Mostě se našla letecká puma

Nevybuhlou leteckou pumu z druhé světové války našli včera dopoledne hledači pokladů na Širokém vrchu v Mostě. Policisté kvůli tomu evakovali obyvatele v okruhu 1,5 kilometru. Letecká puma nalezená zhruba půl metru pod zemí vážila 450 kilogramů.

Poslanci chtějí doplnit pojmenování svátku

Ve sněmovně je další návrh na úpravu názvu svátku Dne boje za svobodu a demokracii, který připadá na 17. listopadu. Skupina čtyř koaličních poslanců z ANO, ČSSD a KDU-ČSL v novele opět požaduje, aby se připomínal i jako Mezinárodní den studentstva, tak jak je tomu i jinde ve světě. Obdobné snahy v minulosti ve sněmovně nikdy neuspěly. /čtk/

OD 31. 10. 2016

Správná volba

2016

EXKLUZIVNÍ

MORAVSKÁ VÍNA

DOPORUČUJE MAREK VAŠUT

PÁLAVA
BÍLÉ / POZDNÍ SBĚR / POLOSUCHÉ / 2015
1 l = 198,67 Kč

VINSELEKT MICHLOVSKÝ
PODÁVAT PŘI: 9–11 °C
2 ROKY

750 ml

149.-

RULANDSKÉ ŠEDÉ
BÍLÉ / VÝBĚR Z HROZNŮ / POLOSADKÉ / 2015
1 l = 198,67 Kč

NEOKLAS
PODÁVAT PŘI: 9–11 °C
2 ROKY

750 ml

149.-

FRANKOVKA
ČERVENÉ / VÝBĚR Z HROZNŮ / SUCHÉ / 2015
1 l = 265,33 Kč

VINAŘSTVÍ MUTENICE
PODÁVAT PŘI: 16–18 °C
3–5 LET

750 ml

199.-

vína z Moravy

Nabídka zboží platí od 31. 10. do 6. 11. 2016 nebo do vyprodání zásob. Chyby v tisku vyhrazeny. Ceny jsou bez dekorace. Lidl si vyhrazuje právo změn v balení a variantě nabízeného zboží. Odběr možný jen v obvyklém množství.

Oslavy státního svátku letos zjitřily spory

■ Devadesáté osmé výročí vzniku samostatného státu se neslo ve znamení roztržky, která rozdělila české politiky i občanskou společnost.

Jana Havligerová

Někteří političtí činitelé na protest proti tomu, že prezident Miloš Zeman nevyznamenal Jiřího Bradyho, nepřišli na ceremoniál

na Pražském hradu. Část z nich se zúčastnila alternativní oslavy na Staroměstském náměstí. Sešly se na ní tisíce lidí kritizujících hlavu státu. Akci svolal místopředseda dolní komory parlamentu Petr Gazdík (STAN), a moderoval ji textař Michal Horáček. Ten hodlá kandidovat v příští prezidentské volbě, Hrad proto manifestaci označil za start jeho volební kampaně.

Aféru kolem Bradyho ocenění vyvolalo vyjádření ministra kultury Daniela

Hermana (KDU-ČSL). Podle něj mu prezident pohrozil, že jeho strýce vyškrtne ze seznamu vyznamenaných, pokud se sejde s tibetským duchovním vůdcem. Státní vyznamenání hlava státu letos udělila třiceti lidem, Bradyho ocenil premiér Bohuslav Sobotka (ČSSD) i dolní komora parlamentu. Na Staroměstském náměstí pak převzal medaili Univerzity Palackého a ocenění zlínského primátora.

Dohru zřejmě bude mít pročínské prohlášení čtyř nejvyšších ústavních činitelů, které následovalo po setkání ministra kultury s dalajlamou. Klub senátorů za STAN by se jím chtěl zabývat na mimořádné schůzi horní komory parlamentu. Šéf české diplomacie Lubomír Zaorálek a ministr vnitra Milan Chovanec (oba ČSSD) jsou ovšem přesvědčeni, že prohlášení bylo nutné. Hermanův čin podle nich ohrozil strategické partnerství mezi ČR a Čínou. Zaorálek včera také uvedl, že lidovecký ministr oficiálním setkáním s Jeho Svatostí porušil vládní dohodu. Ta měla znít – nescházet se s dalajlamou oficiálně. Herman popírá, že by takový závazek přijal.

NÁZORY str. 17

VYZNAMENÁNÍ PRO VÝSADKÁŘE. Řád bílého lva si z Vladislavského sálu odnesl Jaroslav Klemes, který byl v únoru 1945 vysazen v okupovaném Československu v rámci Operace Platinium – Pewter. Je posledním žijícím výsadkářem, který byl do Československa poslán z Velké Británie.

ALTERNATIVNÍ OSLAVA. Na Staroměstském náměstí se sešli tisíce lidí, kteří nesouhlasí s posledními kroky prezidenta.

OCENĚNÍ JIŘÍMU BRADYMU. Na Staroměstském náměstí převzal medaili olomoucké Univerzity Palackého.

PIETNÍ AKT NA VÍTKOVĚ. Politici společně s válečnými veterány či zástupci sokolské obce položili věnce u jezdecké sochy Jana Žižky.

HLASY Z PODHRADÍ. K soše T. G. Masaryka na Hradčanském náměstí se vypravili lidé z akce na Staroměstském náměstí.

Provoz v Továrně odstartovaly motorky

■ Výstavou individuálně upravených motorek začal provoz v novém víceúčelovém prostoru Továrna, který se otevřel v pražských Holešovicích.

Skupina nadšenců věnovala opravám někdejší kalírny

v Dělnické ulici více než půl roku, během níž se snažila zdevastovanou budovu přivést k novému životu. Objekt poskytne zázemí uměleckým ateliérům, výstavním prostorům, cafe baru nebo recyklační, sitotiskové a motorkářské dílně.

O vznik víceúčelového prostoru Továrna v praž-

ských Holešovicích se zasloužil kolektiv kreativců vedený filmařkou Amálií Kovářovou. Továrna nemá být klasickým multifunkčním prostorem, ale veřejným krytým náměstím otevřeným lidem z různých oborů. Její zaměření proto není dopředu jasné dané. „Nechceme být vyhranění. Přivítáme každého, kdo se do místa zamiluje jako my, kdo má energii, sílu a nadšení pro vlastní projekt,“ popsala Kovářová.

Spektrum akcí, které Továrna plánuje na podzim, je široké. „Chceme prezentovat nové technologie, přispět do kulturního života v Holešovicích a podporovat lokální designéry a návrháře, a to už naši první výstavou All Ride Moto Show,“ dodala Kovářová.

Na dvoudenní akci All Ride Moto Show 2016 bylo k vidění pět desítek upravených motocyklů. „Výstava si krom potěchy oka klade za cíl ukázat, že i motorka může být uměním, a to nejen tak ledajakým,“ uvedl Giulio De Blasio, který se fenoménem takzvaných custom-made motocyklů zabývá. /čtk/

KRÁSA S VŮNÍ BENZINU. Nový víceúčelový prostor v Holešovicích na své první akci představil individuálně upravené motorky.

VOJENSKÁ PŘÍSAHA

Foto: čtk

NA PRAŽSKÉM HRADČANSKÉM NÁMĚSTÍ se u příležitosti státního svátku vzniku samostatného československého státu ozvalo sborově „Tak přísaháme!“ Přisahu tu složilo 840 rekrutů. Slavnostního aktu se zúčastnili prezident Miloš Zeman, ministr obrany Martin Stropnický nebo kardinál Dominik Duka. Prezidentovi slíbily věrnost asi tři stovky studentů prvního ročníku Univerzity obrany ve Vyškově a asi 500 příslušníků Armády České republiky, kteří právě dokončují kurz základní přípravy. Mezi přísahajícími bylo na 70 žen.

Krátce

Praha bude mít nová pítko

Tvar písmene „P“ má nové pítko, které se začne objevovat v ulicích Prahy. První vlašťovkou je park na Ortenově náměstí v Praze 7. Další pítko by se v ulicích metropole mohlo objevit příští rok v Jateční ulici v Praze 7. Jednání probíhají i s Prahou 5, 6 a 10.

Letadla létají podle zimního řádu

Od 30. října začala letadla na Letišti Václava Havla Praha létat podle zimního letového řádu. Pro cestující přibudou spojení do 11 nových destinací a z Prahy se tak dostanou bez přestupů do 105 míst ve 39 zemích světa. **Více E15.cz**

Karlovský kostel má nové zvony

Tři nové zvony kostela Nanebevzetí Panny Marie a svatého Karla Velikého v Praze na Karlově požehnal kardinál Dominik Duka. Trojice nových zvonů byla vyrobena na počest 700. výročí narození Karla IV., odlity byly v polském městě Přemysl. /mas, čtk/

VŽDY NĚCO NAVÍC
více výhod

SLEVA až 35 % na nové CNG auto

Jezděte na **CNG** za **1 Kč/km** a šetřete životní prostředí.

www.ppas.cz

840 555 333

PRAŽSKÁ
PLYNÁRENSKÁ

Spojení energií i služeb

Zahraniční sázkové kanceláře narazily na českou legislativu

■ **Novela zákona proti praní špinavých peněz může ohrozit vstup on-line sázkovek z cizích zemí na zdejší trh. Vyžaduje totiž osobní registraci sázejících. Pro firmy bez kamenných poboček je to vážný problém.**

Dušan Kůtner

Ministerstvo financí několik let připravovalo podmínky pro oficiální vstup zahraničních on-line sázkových kanceláří na zdejší trh. Od příštího roku kvůli tomu vstoupí v platnost i tři zákony regulující hazard v Česku. Zdá se ovšem, že se vyskytla zásadní překážka v podobě novely zákona proti praní špinavých peněz, která nedávno prošla i Senátem.

Norma obecně vyžaduje, aby poskytovatelé služeb registrovali své klienty osobně. Zahraniční on-line sázkové kanceláře však nemají kamenné pobočky. Kromě toho nové zákony, které regulují hazard, žádné kamenné pobočky pro vstup na český trh nevyžadují. Legislativa si tak poněkud protřepe.

„Ověření totožnosti v kamenných pobočkách či na Czech Pointech by jistě ztížilo vstup zahraničních společností na český trh,“ uvedl Martin Lyčka, zástupce britské sázkové kanceláře Betfair, která je jedním z adeptů na oficiální působení v Česku. „Tyto společnosti soudí, že velmi přísná, ovšem výlučně elektronická forma

ověření tak, jak je uplatňována v jiných zemích včetně zemí střední a východní Evropy, plně dostačuje,“ dodal.

Zahraniční on-line sázkové kanceláře teď působí v Česku bez národních licencí a toho, že by platily daně. Děje se tak přes jejich weby v češtině provozované z Kypru či Gibraltaru.

Nové zákony o hazardu ale vyžadují, aby o českou licenci požádaly a začaly platit daně. Pokud si od nového roku o českou licenci nepožádají, stát hodlá jejich weby a platby přes ně blokovat. Na stránkách těchto sázkovek přitom lidé utratí stejnou částku jako u tuzemských sázkových firem – a to jen loni obnášelo 34 miliard. Tuzemské

U českých sázkovek lidé utratí totéž co na webech zahraničních firem. Loni to bylo

34
miliard korun.

sázkové společnosti nové zákony vítají, protože nastolí rovné podmínky pro působení na českém trhu. Novela zákona proti praní špinavých peněz ale i podle Asociace provozovatelů kurzových sázek situaci ztěžuje.

„Pro zahraniční sázkové kanceláře, které nemají síť kamenných poboček, to je komplikace na druhou. Může to skutečně znamenat velkou překážku pro jejich vstup na český trh,“ uvedl předseda asociace Marek Herman. „Důsledkem může být další zapaštění kořenů černého trhu, v tom je tato norma kontraproduktivní,“ dodal.

Ministerstvo financí se ale negativních dopadů neobává. „Taková pravidla již dnes platí například pro bankovní instituce poskytující on-line služby a v této oblasti neregistrujeme žádné problémy,“ zdůraznil mluvčí úřadu Filip Běhal.

Krátce

Škoda Auto zvýšila dodávky o šest procent

Automobilka Škoda Auto dodala zákazníkům od ledna do září 840 900 vozů, meziročně o 6,2 procenta více. Zhruba čtvrtinou se na tom podílel čínský trh, když odebral 225 200 vozů, meziročně o 25 500 více.

Živnostníci zlepšili svou platební morálku

Nesplácené bankovní úvěry drobných podnikatelů klesly meziročně o více než čtvrtinu na 9,1 procenta úvěrů v selhání. Ještě v roce 2014 to bylo 13,7 procenta. Ukazují to data největší české inkasní agentury M.B.A Finance.

Prodejci čelí sankcím – ve svátek nezavřeli

Dvanáct prodejců porušilo zákon, když v pátek o státním svátku nezavřelo. Podle ČOI to z poloviny byly autobazary, bazary či secondhandy. Postih činí až milion korun. /čtk/

Z energetiky

Alena Vitásková

Doprava plynu

O plynárenskou síť se starají distributoři, provozovatelé přepravní soustavy, provozovatelé zásobníků a výrobci. Vzhledem k tomu, že Česko má jen malá ložiska zemního plynu, musí většinu dovážet ze zahraničí. Přepravní soustava je v tomto smyslu závislá na přeshraničních napojeních, jejichž prostřednictvím se plyn dopravuje. Česká přepravní soustava má rovněž významnou tranzitní funkci, což znamená, že část plynu přes Česko pouze prochází do okolních států.

Přepravní soustavu provozuje soukromá společnost NET4GAS, výlučný držitel licence na přepravu plynu. Ten také musí zajišťovat odpovídající technický stav soustavy, její údržbu a případný rozvoj. Na páteřní přepravní sousta-

vu jsou napojeny distribuční soustavy. Potrubí na distribuci plynu umožňuje obchodníkům dodávat plyn všem klientům. Distribuční síť spravují tři soukromé společnosti: Pražská plynárenská Distribuce, E.ON Distribuce a RWE GasNet. Za využití jejich „trubek“ musí zákazník zaplatit distribuční poplatek, protože potrubí je třeba provozovat, udržovat, kontrolovat, opravovat a popřípadě také obměňovat.

Kromě potrubí jsou součástí sítě například kompresorové a předávací stanice (vnitrostátní i hraniční), o které se stará provozovatel přepravní soustavy. Zásobníky plynu obstarávají jejich provozovatelé. O výroby plynu se starají jejich vlastníci.

Energetický regulační úřad Ú zajišťuje, aby přepravce a distributoři do svých nákladů zahrnovali jen ty položky, které s provozem sítě souvisejí, respektive které byly vyvolány provozováním soustav a které jsou nezbytné a efektivně vynaložené.

Autorka je předsedkyní ERÚ

RYBNÍK AMERIKA

Foto: čtk

RYBÁŘSTVÍ MARIÁNSKÉ LÁZNĚ odhaduje, že rybník Amerika u Františkových Lázní vydal při výlovu koncem týdne třicet tun ryb, stejně jako loni. Pracovníci západočeského podniku, který hospodář na 360 rybnících, chtějí v letošní podzimní sezoně ulovit téměř 600 tun ryb.

Jablonec udržel teplárnu. Energie zlevnila o třetinu

■ Po éře masivního odpojování od nejdražšího zdroje tepla v Česku se jablonecké domácnosti dočkaly nových zdrojů. Ceny klesly za tři roky z více než 800 korun na méně než 600 korun za gigajoule.

Jan Stuchlík

Přes dvě tisícovky jabloneckých domácností budou už tuto zimu brát teplo z nových kotlen, které vznikly v rámci projektu na záchranu jablonecké teplárenské sítě. Za teplo zaplatí od 510 na 580 korun za gigajoule dodané energie. Přitom ještě před třemi lety se v Jablonci za gigajoule tepla platilo více než osm set korun a odběratelé se od sítě houfně odpojovali. Hrozilo, že se nakonec centrální zásobování teplem v severočeském městě úplně rozpadne. „V oběmu prodaného tepla jsme byli v ukončeném kalendářním roce 2015 na zhruba padesát procentech stavu z roku 2007, kdy začalo odpojování prvních bytových odběratelů,“ uvedl ředitel Jablonecké energetické Petr Roubíček.

Původní většinový vlastník teplárny MVV Energie se totiž s městem nedokázal dohodnout na modernizaci soustavy. Bylo třeba přejít z rozvodu tepla pomocí páry, kterou po zániku části průmyslových firem už neměl kdo odebírat, na horkovodní rozvody. Ty nemají tak vysoké ztráty a lépe se regulují. Město proto teplárnu v roce 2013 odkoupilo a investovalo do ní 165 milionů korun.

Loni jablonecká energetická dokončila první etapu

revitalizace, když na nové zdroje přepojila 1650 domácností. Cena jim přitom klesla z 689 korun na 579 až 650 korun za gigajoule. Letos modernizace skončila po zavření druhé etapy čítající 2200 domácností. Celá revitalizace přišla na 225 milionů korun, přičemž na první etapu získala firma z Opačného programu životní prostředí dotaci 63 milionů korun. O dotaci se uchází i s druhou etapou.

„Situace v Jablonci byla neúnosná, takže je dobře, že lidé budou mít levnější teplo,“ míní Martin Hájek, ředitel Teplárenského sdružení České republiky. Kdyby se však s postupnou modernizací začalo dříve, mohlo se podle něj masivnímu odpojování částečně zabránit. Příkladem mohou být města jako Brno či Liberec, kde z parních rozvodů postupně přecházejí na horkovodní.

Z výměňkových stanic při modernizaci vznikly v Jablonci nové lokální kotleny. „Soustava se decentralizovala na deset lokálních kotlen pro bytové domy, instituce a sportoviště a na jedenáct kotlen zásobujících vždy jednoho odběratele. Parní soustava bude postupně odstavena,“ dodává Roubíček. Zdůrazňuje přitom, že v posledních dvou letech odpojování odběratelů znatelně opadlo a pomalu ustává.

Teplárna rovněž očekává, že část původních zákazníků, kteří šli vlastní cestou a postavili si své kotleny, se po ukončení životnosti zařízení znovu připojí k teplovodním trubkám. K teplárenské soustavě v Jablonci se také nově připojil obchodní dům Crestyl, s nímž plány revitalizace původně nepočítaly.

Celá revitalizace
teplárenské soustavy
v Jablonci vyšla na

225
milionů korun.

Foto Dino Toys

CELÁ EVROPA. V původním provedení hry cestuje kamion hlavně po zemích kolem Československa, zvláště po Německu. „Připravujeme mapu, která zahrne opravdu celou Evropu,“ uvedl šéf Dino Toys Jan Šlemín.

Dino jede na retro vlně: oživí hru Kamionem po Evropě

■ Česká hračkářská firma Dino Toys znovu uvedla na trh oblíbenou společenskou hru ze sklonku osmdesátých let.

Daniel Novák

Hrací plán s úkoly a různými nástrahami v plnění logistických misí po evropských zemích zůstává v oprášené hře Kamionem po Evropě též, jen

herní peníze dostaly „euro-vější“ nádech a nový je i obal v podobě „tiráku“ Volvo. Ani výrobci není přitom jasné, komu patřila autorská práva ke hře. „Po autorovi jsme pátrali, ale žádného nenašli,“ uvedl jednatel Dino Toys Jan Šlemín. Podobně je na tom i německá hra Auf Achse, kterou se český „Kamion“ před třiceti lety inspiroval. „Třeba se teď někdo ozve,“ dodal šéf Dino Toys.

Na největším hračkářském veletrhu v Norimberku byl

o hru takový zájem z ciziny, že teď v Mnichově Hradišti pracují na exportní verzi. „Připravujeme mapu, která zahrne opravdu celou Evropu,“ uvedl Šlemín. V původní variantě se cestuje hlavně po zemích kolem Československa, zvláště po Německu.

Dino Toys vyrábí od počátku až do současnosti nepřetržitě další tuzemskou herní legendu, hru Dostihy a sázky. V zásobě na příští roky má také jednu hračku typu Tatro 148. **Více E15.cz**

258914/41

INZERCE

Generali Real Estate rozšiřuje portfolio nemovitostí skupiny Generali

Hledáme ke koupi budovy umístěné na velmi frekventovaných místech Prahy 1.

Výše poptávané prostory by měly být v soukromém vlastnictví a v dobrém technickém stavu.

V případě, že zvažujete prodej své nemovitosti, neváhejte a kontaktujte nás prosím pomocí emailové adresy uvedené níže.

email: info_cz@gre.generalis.com

Do portfolio nemovitostí skupiny Generali patří mimo jiné i budova na Jungmannově náměstí 1.

Evropa podepsala dohodu s Kanadou

■ EU i Kanada tvrdí, že dohoda nenaruší právo národních vlád vydávat vlastní zákony.

Jan Stuchlík

Po čtyřlenném zpoždění kvůli belgickým vnitropolitickým hádkám nakonec kanadský premiér Justin Trudeau slavnostně podepsal euro-kanadskou smlouvu o volném obchodu CETA.

Summit mezi EU a Kanadou se mohl uskutečnit díky předchozí dohodě mezi belgickými regiony, které daly tamní federální vládě za přesně stanovených podmínek zelenou k podpisu dohody. Po souhlasu Evropského parlamentu začnou části CETA, jako například odbourání 98 procent cel, provizorně platit. Celý text vstoupí v platnost, až ho schválí národní parlamenty včetně regionálních sněmů v Belgii. „Věřím, že provizorní aplikace ukáže všechny výhody dohody. Proto nebude s ratifikací problém,“ prohlásil po skončení summitu předseda Evropské rady Donald Tusk.

„Doplněná a upravená CETA je více než stará CETA.

Nabízí více záruk a já ji budu obhajovat,“ zvěstoval dohodu i své politické vítězství premiér Valonska Paul Magnette.

Na textu dohody se však nic nemění, belgické požadavky jsou jen jedním z 38 prohlášení, která Rada EU k dohodě schválila. Kanada až posléze souhlasila s tím, že se do CETA dostane i pasáž o ustavení stálého investičního soudu. Část o řešení sporů začne platit až po ratifikaci dohody. Do té doby hodlá Evropská komise ještě vyjednat její úpravy, třeba způsob jmenování soudců či usnadnění přístupu malých firem k tribunálu. **Vice E15.cz**

Co přináší dohoda CETA:

- Odbourání cel
- Lepší přístup na kanadský trh
- Bližší spolupráce regulátorů
- Ochrana vybraných regionálních označení potravin
- Otevření kanadského trhu vybraných služeb

PODEPSÁNO. Jean-Claude Juncker, Justin Trudeau a Donald Tusk novinářům ukazují podepsanou dohodu CETA.

Globální oteplování a tání ledovců jsou šancí pro grónskou ekonomiku

■ Nehostinná oblast Grónska, největšího ostrova na světě, se může stát vyhledávanou oblastí pro život.

Michal Tomeš

Po desetiletí byla hlavním grónským vývozním artiklem krevetka severní. Její lov a zpracování i v současnosti tvoří přibližně polovinu grónské ekonomiky. Situace se však pomalu mění, hlavním důvodem je rychle se ohřívající oceán. U pustých grónských břehů se nyní rybáři soustředí i na lov druhů ryb, pro které byly místní vody v minulosti příliš chladné.

Do oblasti se například vrátily tresky. „Bylo jasné, že vlivem ohřívání oceánu do oblasti připlují ryby, které jsou zvyklé na teplejší vodu,“ řekl pro web qz.com Kim Hoegh-Dam. Ten vlastní společnost Arctic Prime Production, která se na lov tresek specializuje. V současnosti roste také lov tuňáků či makrel.

Z lovu ryb neprofitují jen soukromníci, ale i státní společnosti, například Royal Greenland. V zemi provozuje na dvacet zpracovatelských závodů a příštích krizi se firma potýkala s finančními problémy, v současnosti se však její hospodaření vrací k uspokojivým výsledkům.

Podle qz.com se revoluce v hospodářství nekoná pouze na moři. Příznivější podmínky pro pěstování pociťují například zemědělci na jihu ostrova. Díky delší sezoně se tak v Grónsku daří například bramborám, mrkvi, kvěťáku, brokolici nebo jahodám.

Úbytek ledové pokrývky umožnil také geologické průzkumy, které odhalily, že se pod Grónskem skrývá nerostné bohatství. Především jde o značné zásoby železa, zinku a uranu na západním pobřeží a ropy a zemního plynu v severovýchodní oblasti. A právě jednodušší těžba by podle odborníků mohla skutečně nastartovat grónskou ekonomiku. **Vice E15.cz**

Kurzovní lístek ČNB

Platnost od 27. 10. 2016

Země	Množství	Kurz
Austrálie	1	18,842
Čína	1	3,648
Dánsko	1	3,633
EMU	1	27,020
Chorvatsko	1	3,602
Japonsko	100	23,622
Kanada	1	18,501
Maďarsko	100	8,739
Norsko	1	3,007
Polsko	1	6,240
Rusko	100	39,396
Švédsko	1	2,753
Švýcarsko	1	24,930
Turecko	1	7,984
USA	1	24,729
Velká Británie	1	30,303

Akcie na pražské burze

27. 10. 2016

Název	Kurz [Kč]	Změna [%]
CETV	58,95	1,64 %
ČEZ	467,10	0,56 %
Erste Bank	785,70	1,70 %
Fortuna	91,40	0,44 %
Kofola	396,50	0,00 %
KB	913,00	1,89 %
Moneta	86,50	0,87 %
O2 CR	223,90	-3,12 %
Pegas	771,00	1,18 %
Philip Mor. ČR	12 183,00	-0,14 %
TATRY	720,00	0,00 %
Unipetrol	180,15	-1,02 %
VIG	491,00	-1,41 %
Celkový objem (v tisících korun)	678 150	

Krátce

Alphabet zvýšil tržby i zisk

Americká společnost Alphabet ve třetím čtvrtletí zvýšila tržby i zisk, růst překonal odhady analytiků. Majiteli firmy Google pomohly vyšší výnosy z reklamy v mobilních zařízeních a na serveru YouTube. **Vice E15.cz**

UBS klesl zisk o více než 60 procent

Bance UBS klesl ve třetím čtvrtletí zisk na 827 milionů švýcarských franků (20,6 miliardy korun) z loňských 2,1 miliardy franků. Zisk před zdaněním však stoupl o 11 procent na 877 milionů franků. **Vice E15.cz**

WhatsApp je v hledáčku unijních úřadů

Zvláštní skupina Evropské unie pro ochranu osobních dat vyjádřila obavy vůči mobilní aplikaci WhatsApp. Regulátorům vadí provázanost aplikace s vlastním, společností Facebook. Podle nových podmínek k užívání chatovací aplikace hrozí nadměrné šíření osobních údajů jednotlivých uživatelů. **Vice E15.cz**

Akcie ČEZ investorům nesou, budoucnost je ale nejistá

■ Akcie společnosti ČEZ patří mezi velmi atraktivní dividendové tituly.

Arsen Lazarevič

Cena elektřiny na energetické burze roste. Tento fakt z velké části podpořil akcie společnosti ČEZ, které od března, kdy se pohybovaly na hodnotě 366 korun, vzrostly na současných 467 korun. „Hlavním impulzem je otočka v cenách elektřiny, které se od únorových minim 20,85 eura za megawatthodinu vrátily zpět k aktuálním 33,5 eura,“ uvedl Milan Vaníček z J&T Banky s tím, že ceny elektřiny se na burzách zvyšují kvůli zdrazujícím emisním povolenkám, vyšší ceně uhlí,

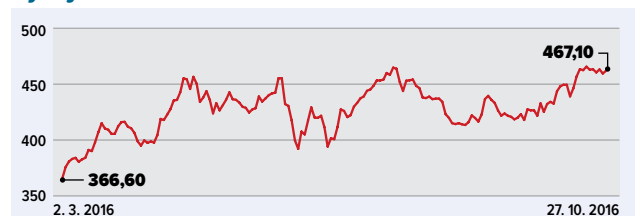
ale také mírně se zvyšujícím cenám ropy.

Na další vzestup cen elektřiny už ale není možné spoléhat: „Očekáváme stabilizaci na současných úrovních,“ dodal Vaníček. Společnost patří mezi atraktivní dividendové tituly. V roce 2015 dividenda dosáhla 40 korun, při současných cenách to je více jak 8,5procentní hrubý výnos. K tomu má firma konsolidovaných téměř

400 korun na akcii z nerozděleného zisku z minulých let.

Jsou zde ale také podstatná rizika. Střednědobým je nejistý vývoj elektřiny, odstávka jaderných elektráren či ukončení kurzového závazku ČNB. Z dlouhodobých rizik považuje šéf firmy Daniel Beneš především růst kapacit dotovaných obnovitelných zdrojů energie nebo ambiciózní plán na energetické úspory ordinovaný z Bruselu.

Vývoj akcii ČEZ

Pramen Investing.com

NEDOHODA

Foto Profimedia.cz

PRODUCENTI ROPY stojící mimo Organizaci zemí vyvážejících ropu (OPEC) zatím nedosáhli dohody na omezení těžby. Do měsíce se tak bude konat další schůzka, na níž by měly být stanoveny jednoznačné podmínky, za kterých se tyto země připojí k členům ropného kartelu. Ve Vídni to včera uvedli zástupci členských i nečlenských zemí OPEC.

Více E15.cz

Inspirujte se akciovými portfolii připravenými mistry v oboru

Připravit kvalitní a dlouhodobě výnosné investiční portfolio může být někdy opravdovým uměním. Tak jako když zkušený „nos“, jak se lidem, kteří míchají parfémy, přezdívá, připravuje parfém a zvažuje každou esenci, aby byl výsledek dokonalý, rovněž i zkušený investor pečlivě zvažuje každou položku, kterou přidá do svého investičního mixu.

„Osobně investuji již řadu let a proto vím, jak může být sestavení investičního mixu, který by investorovi přinášel dlouhodobý výnos, obtížné. Problém s tím mívají zejména začátečníci, kteří inklinují k tomu koupit si akcie od 2-3 firem a čekat. To s sebou samozřejmě nese riziko, že se vám 2 firmy propadnou a přijdete o své

prostředky. Pokud si chcete sestavit kvalitní investiční portfolio, je potřeba provést analýzu úspěšnosti jednotlivých firem s přihlédnutím, jaké mají vyhlídky do budoucna. Tuto analýzu je navíc potřeba po určité době opakovat a portfolio aktualizovat dle vývoje na trhu,“ říká Pavel Drahotský, ředitel Saxo Bank pro Českou republiku, Slovensko a Maďarsko.

Kdo by si na sestavení vlastního investičního portfolia netroufal, případně nemá na jeho tvorbu čas, může využít profesionálně sestavené portfolio ve spolupráci Saxo Bank a Morningstar, které obsahuje 30 globálních akcií. Výběr se provádí z široké škály akcií, jimž analytici z Morningstar přidělili

rating „Široký Moat“ (tzn. že mají udržitelnou perspektivu výnosu dalších 20 let) nebo „Úzký Moat“ (perspektiva výnosu 10 let).

„Společnost Morningstar jsme přizvali ke spolupráci pro jejich know-how analýzy akciových trhů, které jsou v tomto oboru velmi oceňované. V kombinaci našich automatizovaných investičních strategií SaxoSelect a zkušeností společnosti Morningstar v oblasti investičního výzkumu a managementu mají klienti k dispozici kvalitní strategii za atraktivní cenu,“ vysvětluje důvody spolupráce Pavel Drahotský.

Investiční portfolio Morningstar je složeno z 30 různých akcií z 33 burz, vybraných napříč zeměmi

a různými obory. Každá jednotlivá akcie prochází hodnocením za použití ekonomické metodologie Moat společnosti Morningstar. Akcie tak musí prokázat udržitelnou konkurenční výhodu a reálnou možnost udržet si převahu nad konkurencí a trvale vysoké výnosy nejméně pro příštích 20 resp. 10 let. Akcie se poté vyhodnotí za použití fundamentální analýzy, aby se dospělo k odhadu reálné ceny, přičemž vybraná akcie se musí obchodovat za ceny, které jsou podstatně nižší, než je tento odhad. U akcií se též sleduje, zda je zajištěna minimální tržní likvidita.

Celý systém je přitom zcela transparentní. „Klient má prostřednictvím naší platformy k investičnímu

portfoliu přístup 24 hodin denně, 7 dní v týdnu. Může monitorovat výnosy, průběžně upravovat velikost investice či zcela investici zastavit a peníze stáhnout na bankovní účet. To vám žádná běžná banka v současnosti nenabídne a budete se muset spoléhat na svého poradce,“ upozorňuje Pavel Drahotský a dodává: „Na konci každého čtvrtletí Morningstar provádí kontrolu portfolia. V případě, že je některá akcie vyhodnocena jako dlouhodobě neudržitelná, je nahrazena jinou, která splňuje požadavky řečené výše.“

**SAXO
BANK**

Křesťanů v Evropě valem ubývá

■ V době migrační krize mnozí odpůrci přijímání uprchlíků hovoří o nemožnosti integrace lidí z cizího kulturního prostředí do Evropy. Hojně přitom poukazují na její křesťanské kořeny. Kupříkladu i český prezident Miloš Zeman u příležitosti uctění svatého Václava nabádal k návratu k nim. Jenže Evropané zvláště v některých zemích od církví hromadně odcházejí a jejich víra slábne.

Karolína Flaszová

S masovým úbytkem věřících se potýká sever Evropy. V Norsku podle letošní studie poprvé překonal počet lidí, kteří nevěří v Boha, množství věřících. K víře se jich přihlásilo 37 procent, o dvě procenta méně než k opačné skupině. Téměř čtvrtina obyvatel je navíc na vážkách. Ještě před dvěma lety byl poměr vyrovnaný. Průzkum se organizuje od roku 1985, kdy se k Bohu přihlásilo 50 procent tazaných, jeho existenci jich popírala přesně pětina. K nevěřícím patří zejména muži, mladí lidé a obyvatelé velkých měst.

Norská církev, která vykazuje 3,9 milionu členů, přichází o ovečky i formálně. Jen v srpnu její řady opustilo téměř 25 tisíc lidí, kteří využili nové možnosti odhlásit se přes internet. Představitelé instituce připouštějí, že jde o vysoké číslo, spojují ho však

s velkou mediální pozorností věnovanou spuštění webu. „Očekáváme, že odhlašování půjde dramaticky dolů, až to v médiích utichne,“ řekl podle serveru The Local zástupce Norské církve Jens-Petter Johnsen.

DÁNŠTÍ ATEISTÉ SLAVÍ ÚSPĚCH REKLAMNÍ KAMPAŇ

Masové odchody zažívá aktuálně i se státem spjatá Dánská národní církev, kterou rovněž opouštějí lidé po tisících.

V tomto případě se pro mnoho nespokojených stala impulzem kampaň Dánské ateistické společnosti, která obyvatele země oslovovala například reklamou na autobusech. Objevovaly se

na nich otázky „Proč věřit v Boha?“ nebo „Proč by víra měla něco stát?“ případně „Mluvili Ježíš a Mohamed s Bohem?“

Stránky společnosti lidem radí, jak se z církve odhlásit, a tvrdí, že průměrný obyvatel země tím za život na církevní dani ušetří 133 tisíc dánských korun (téměř půl milionu českých korun). Do církve, k níž se člověk automaticky řadí křtem, nyní patří 77 procent populace. Před dekádou to bylo o šest procent víc.

Tato čísla ale nevypovídají o skutečném smýšlení lidí. Za věřící se v loňském průzkumu prohlásilo 52 procent Dánů a 36 procent Dánů. „Už dlouho sledujeme v průzkumech, že mezi Dány není zase tak mnoho oddaných křesťanů. Takže odchody podle mě ukazují, že lidé nechápou, proč bychom měli vlastně mít Dánskou národní církev, instituci s tak neuvěřitelným vlivem, co lidem bere peníze,“ tvrdí předseda ateistů Anders Stjernholm.

ŠVÉDSKÁ CÍRKEV LÁKÁ NA SVATBY NA POČKÁNÍ

Ve Švédsku došlo k odluce církve od státu v roce 2000. Poslední dvě desetiletí let

se už členy Švédské církve lidé automaticky nestávají narozením a v uplynulých letech jich také hodně odešlo. Loni k ní patřilo 63 procent lidí, o dekádu dříve to bylo 77 procent a před dvěma dekádami 86 procent. Země přitom ve skutečnosti patří k nejateističtějším v Evropě i ve světě, k víře se hlásí ani ne třicet procent Švédů.

Zdejší církve se snaží zaujmout mladé lidi například tím, že začala ve velkém

nabízet „svatby na počkání“, které sestávají z dvacetiminutového pohovoru s pastorem a dvacetiminutového obřadu. Kostel dodá hudebníky, a pokud je třeba i svědky. Podobně lze vyřídit i křest. „Pomáhá nám to zachránit křesťanské ceremoniály od obchodních sil, které je od nás přejaly a pozměnily,“ podotýká podle serveru Christian Science Monitor autor myšlenky, pastor Jerker Alsterlund.

Němcům vadí církevní daň

S rapidním úbytkem příznivců se potýkají náboženské instituce i v Německu. Místní katolická církev v létě uvedla, že od ní loni odešlo 182 tisíc lidí. Jde tak o druhé nejvyšší číslo, v roce 2014 jich ztratila 218 tisíc. Až na drobné výkyvy klesá také počet svateb, křtů i duchovních. Zatímco v roce 1990 měla dvacet tisíc kněží, nyní jich má čtrnáct tisíc. Počet církevních sňatků se za posledních dvacet let smrškl na polovinu. Protestantům lidé utíkají ve stejném měřítku. Navzdory výše uvedeným statistikám vybrala díky dobré hospodářské situaci tamní katolická církev loni na daních rekordních šest miliard eur. Odvody ve výši osmi až devíti procent daně z příjmu jsou přitom dlouhodobě předmětem diskuze a nedávné daňové změny ještě více rozněčily nespokojenost Němců.

Norskou církev
v srpnu opustilo téměř
25 tisíc
lidí, kteří využili nové
možnosti odhlásit
se přes internet.

MÉNĚ PASTÝŘŮ.

Velkým problémem církve v Irsku je razantní úbytek kněží. Podle aktuálních odhadů jich nyní v zemi působí 1900, ještě v roce 2004 jich bylo přes tři tisíce.

Problémy mají i katolické bašty

Slábnutí víry se projevuje i v zemích, které patří mezi nejzbožnější. Italské sdružení ateistů, agnostiků a racionalistů uvedlo, že loni si jejich formulář k odchodu od katolické církve stáhlo téměř 50 tisíc lidí, což o něco překonalo rekord roku 2012. Odpadlíci uvádějí, že ztratili víru, vadí jim církevní skandály nebo považují instituci za zastaralou.

V Irsku se církev potýká se změnami nálad ve společnosti, kvůli kterým klesá její vliv. Jejím skutečně velkým problémem je razantní úbytek kněží. Podle aktuálních odhadů jich nyní v zemi působí 1900, ještě v roce 2004 jich bylo přes tři tisíce.

V Polsku se ke katolicismu hlásí 94 procent obyvatel, 40 procent z nich pravidelně chodí do kostela. V praktiko-

vání však panují velké regionální rozdíly. Víra je obzvlášť silná na jihovýchodě země, kde se mší pravidelně účastní zhruba dvě třetiny obyvatel. Na severovýchodě je to naopak asi jen čtvrtina. V mladé generaci se považuje za věřící 71 procent obyvatel.

„Kvalitativní studie ukazují některé slabiny polského katolicismu. Víra mnoha věřících je selektivní a synkretická. Pouze polovina tázaných přijímá celé učení církve. Zbytek připouští, že věří svým způsobem,“ uvedla polská katolická agentura KAI při příležitosti letošní návštěvy papeže Františka. Zatímco v roce 1997 věřilo 76 procent polských katolíků v nesmrtnost duše, loni už to bylo 69. Podobně poklesl počet lidí, kteří jsou přesvědčeni o tom, že přijde poslední soud. /kaf/

Evropané přeceňují velikost muslimské populace

V souvislosti s přistěhovaleckou vlnou vyjadřuje řada Evropanů obavy, že se dominantním náboženstvím na kontinentu dříve či později stane islám. Někteří tvrdí, že by k tomu mohlo dojít už v příští generaci. Vzhledem k nejistotě ohledně další imigrace je nyní těžké činit odhady růstu jejich zastoupení do budoucna. Americký institut Pew Research Center v projekci zveřejněné loni na počátku migrační krize předestřel, že počet muslimů v Evropě stoupne do roku 2050 ze zhruba šesti procent populace v roce 2010 na desetinu.

Země EU s největším podílem muslimů (v procentech)

Kypr	25,3
Bulharsko	13,7
Francie	7,5
Nizozemsko	6
Belgie	5,9
Německo	5,8
Rakousko	5,4
Řecko	5,3

Pramen Pew Research Center, odhad z roku 2010

Podle této studie za více než tři dekády klesne počet křesťanů na kontinentu ze tří čtvrtin na méně než dvě třetiny. Přibližně čtvrtina lidí se nebude v půlce století hlásit k žádnému náboženství, dodává ústav.

Jisté je, že už před vypuknutím krize měli Evropané tendenci přeceňovat velikost muslimské populace. Průzkum agentury Ipsos Mori z roku 2014 poukázal na přesvědčení Belgičanů, že v jejich zemi žije 29 procent lidí vyznávajících islám. Ve skutečnosti jich je šest procent. Britové a Němci shodně tipovali, že muslimové tvoří zhruba pětinu obyvatelstva, realita však přibližně odpovídá té belgické. Zkreslené představy měli například i občané Maďarska, kde má domov 0,1 procenta muslimů. Maďaři však minili, že jde o sedm procent.

Ne všichni imigranti mají zájem uchovat si svoji víru. Někteří volí příklon ke křesťanství. Samotní představitelé církvi ale připouštějí, že důvody nejsou vždycky nezištné, někdy konvertity vede přesvědčení o lepší vyhlídce na azyl. „Každému novému účastníkovi říkám:

VELKÉ OČI. Už před vypuknutím krize měli Evropané tendenci přeceňovat velikost muslimské populace. Průzkum agentury Ipsos Mori z roku 2014 poukázal na přesvědčení Belgičanů, že v jejich zemi žije 29 procent lidí vyznávajících islám. Ve skutečnosti jich je šest procent.

To, že jste tady, vaše šance dostat azyl nezvýší. Naopak, pokud bude vaše žádost zamítnuta, budete po opuštění Švédska čelit enormním problémům,“ citoval Christian Science Monitor reverenda Dana Sarkara, který připravuje na konverzi uprchlíky poblíž Malmö. /kaf/

259918/11

INZERCE

Lenka
Klicperová

šéfredaktorka
časopisu Lidé a Země

Žena na konci světa VI

dnes 21.15

„Fascinují mě skutečné lidské příběhy. Poznejte ženy, které stojí za to.“

Lenka Klicperová

Prima ZOOM

prima-zoom.cz

Po desetiměsíční krizi budou mít Španěle novou vládu

■ Menšinový kabinet konzervativce Rajoye čeká v parlamentu tvrdý boj o zákony.

Karolína Flaszová

Šéf španělské Lidové strany Mariano Rajoy získal po dvou vyhraných volbách a nekonečných vyjednávacích souhlasu parlamentu k výkonu premiérské funkce. Úřadujícímu předsedovi vlády pomohla velká skupina socialistických poslanců, kteří se zdrželi hlasování.

Proti tomuto kroku před budovou zákonodárného sboru protestovalo několik tisíc lidí. Rajoy chce svůj kabinet představit ve čtvrtek.

Lidovci zvítězili ve volbách loni v prosinci, v dalším hlasování letos v červnu ještě posílili. I tak se jim ale nedařilo zajistit si v parlamentu většinu. Rajoy v létě získal podporu centristických Ciudadanos (Občané). Nepodařilo se mu ale přimět k toleranci svého týmu socialisty (PSOE), a tak na přelomu srpna a září důvěru nezískal. Před měsícem však

rezignoval na post lídra PSOE k lidovcům nesmířitelný Pedro Sánchez a Rajoyovi se otevřela cesta k vládě.

Ve čtvrtečním prvním kole hlasování o důvěře v 350členném parlamentu neměl potřebnou absolutní většinu. V sobotním druhém kole mu ale stačila prostá majorita, ke které mu pomohla absence 68 socialistů. „Domníváme se, že nejste předseda, jakého si Španělsko zaslouží. Co ale potřebujeme ještě méně, jsou třetí volby,“ zdůvodnil krok představitel PSOE Antonio Hernando.

Rajoy ví, že ho čeká další náročné vyjednávání se stranami o fungování kabinetu. „Budeme usilovat o dohodu a porozumění s každým. Přežili jsme více než tři sta dní s přechodnou vládou, ale nepřežijeme kabinet, který nemůže vládnout, protože mu schází podpora a čelí příliš velkému množství překážek,“ podotkl jednašedesátiletý politik. Svým oponentům nabídl spolupráci mimo jiné na reformě penzijního systému a školství. Hovoří i o změně financování regionů, což by mohlo zmírnit

napětí mezi Madridem a katalánskými separatisty.

Kabinet bude narážet na odpor radikálně levicového uskupení Unidos Podemos. Jednoduché to nebude mít ani se socialisty, kteří zůstávají rozdělení a část jich s pomocí lidovců nesouhlasila. Experti pochybují, že vláda přežije celé volební období. První zatěžkávací zkouškou pro Rajoye bude hlasování o rozpočtu na příští rok. Aby dostal jeho schodek do mezí požadovaných EU, bude zřejmě muset prosadit nepopulární škrtky.

NEKLIDNÁ OBLAST

CENTRÁLNÍ ITÁLII včera postihlo po středě další silné zemětřesení o síle kolem 6,5 stupně. Otřesy, které oblast zasáhly před osmou ráno, byly cítit v široké oblasti od Bolzana po Neapol. Rozsah škod je značný, v řadě měst a obcí se zřítily budovy. Oběti na životech zatím nebyly hlášeny. Snímek je ze starobylé Nursie.

Krátce

Volby na Islandu vyhrála Strana nezávislosti

Sobotní předčasné parlamentní volby na Islandu vyhrála vládní středopravá Strana nezávislosti, která získala 29 procent hlasů. Opoziční Pirátská strana nenaplnila předpovědi a skončila až třetí, když získala 14,5 procenta hlasů. V 63členném parlamentu si tak zajistila deset křesel, dosud měla jen tři. Za vítěznou Stranou nezávislosti, jež bude mít 21 poslanců, skončilo se ziskem 15,9 procenta Levicové-zeleňé hnutí, které obsadí stejně jako Piráti deset křesel.

V Moldavsku proběhla přímá volba prezidenta

Moldavané včera po dlouhých dvaceti letech vybírali prezidenta v přímých volbách. Hlasování v této názorově rozpolcené bývalé sovětské republice je bojem mezi stoupenci prozápadní politiky, která počítá se vstupem do Evropské unie, a obhájci opětného sblížení s Ruskem. /čtk/

Clintonovou trápí nově nalezené e-maily

■ FBI zkoumá další e-korespondenci na soukromém účtu někdejší ministryně zahraničí.

Demokratická kandidátka na prezidentku USA Hillary Clintonová nepředpokládá, že FBI zjistí porušení zákona, až prověří další, nově objevené pracovní e-maily odeslané z jejího soukromého poštovního účtu v době, kdy byla ministryní zahraničí. Někdejší první dáma USA

podle médií FBI vyzvala, aby o nové kontrole jejích e-mailů co nejdříve zveřejnil podrobnější informace. „Americký lid si zaslouží okamžitě dostat plná a kompletní fakta,“ řekla. Zároveň je přesvědčena, že nová zjištění nepřinutí FBI změnit svůj červencový verdikt. Podle něj Clintonová jako ministryně zahraničí prokázala používáním soukromého e-mailu pro pracovní účely značnou nedbalost, ale zákon neporušila.

Ředitel FBI James Comey v pátek oznámil Kongresu,

že prozkoumá další nově objevené e-maily odeslané z soukromého účtu Clintonové, zda neobsahují utajované informace. Krok FBI je překvapivý, protože úřad tak činí necelé dva týdny před prezidentskými volbami a sám avizoval, že neví, jak dlouho bude záležitost prověřovat.

Kandidátka na prezidentku USA označila postup FBI za „bezprecedentní“ a „hluboce znepokojivý“.

Na shromáždění na Floridě Clintonová Comeyho postup označila za „bezprecedentní“ a „hluboce znepokojivý“. Šéfa FBI znovu vyzvala, aby zveřejnil kompletní fakta. Comey o vyšetřování písemně informoval předsedy několika výborů obou komor Kongresu. Nejmenovaný vládní zdroj upřesnil, že e-maily byly

nalezeny v jiném elektronickém zařízení v rámci nesouvisícího vyšetřování. Podle amerických médií se ředitel FBI Comey rozhodl o zahájení nového vyšetřování elektronické pošty Clintonové informovat Kongres, i přes to, že jeho představená, ministryně spravedlnosti Loretta Lynchová, byla proti. Členka administrativy prezidenta Obamy prý nepovažovala za vhodné informovat o vyšetřování jednoho z prezidentských kandidátů méně než dva týdny před volbami. /čtk/

JUTTY ● ● ●

GROUP S.R.O.

GRAFICKÉ STUDIO
MALONÁKLADOVÝ TISK
OFSETOVÝ TISK
REKLAMNÍ PŘEDMĚTY

Masivní dotace mohou vést k energetické chudobě

■ Poté co vynuceně odešel z politiky, věnuje se **Mirek Topolánek** naplno byznysu. Pracuje pro **Energetický průmyslový holding** Daniela Křetínského, který je také spolujednatel deníku E15. Nový miliardář ale z Topolánka nebude, ani když EPH rozdělí mezi manažery šest procent akcií.

Jana Havligerová

E15 Evropská energetika nejspíš zažívá největší změnu od druhé světové války, klasické elektrárny jsou vytlačovány zelenou energetikou. Jsou cíle, které si stanovila Evropská unie do roku 2030, realismus, nebo sci-fi?

Není to tak jednoduché. Například Německo má stále zhruba 90 terawatt-hodin elektriny z jaderných elektráren, což je více než celá výroba elektriny v Česku, a chce je v dohledné době odstavit. Jaderné elektrárny dožívají i v dalších zemích a nestaví se nic. Pokud to tak zůstane, bude potřeba dobudovat fosilní zdroje, protože jinak bude elektrina v EU na příděl. Cíle unie do roku 2030 jsou splnitelné, otázka je, za jakou cenu, a jestli jsme ochotni ji zaplatit. Cíle roku 2050 splnitelné s dnešními technologiemi nejsou. Takže v tomto smyslu jde o sci-fi, které předpokládá zásadní technologický průlom hned v několika oblastech, hlavně ve skladování elektriny.

Já jako inženýr bych určitě viděl jako racionálnější směřovat výzkum například do oblasti jaderné fúze, i když nedotované obnovitelné zdroje včetně odpadu určitě neodmítám. Jako limitující faktor se mohou ukázat

i zdroje surovin. Nová energetika bude například zřejmě stát do značné míry na lithiu, které mělo zatím velmi omezené využití, a proto nejsou vybudované těžební kapacity. Zelená energetika sice nepotřebuje uran, ale bez surovin se samozřejmě také neobejde.

ES Mix energetických zdrojů podle Bruselu je: co nejvíce zelené energie z obnovitelných zdrojů doplněvané relativně čistými plynovými elektrárnami a sem tam jaderný blok. Jsme na začátku éry konce fosilních paliv?

Je to možné, ale ten konec je zatím v nedohlednu, a to nejen v Evropské unii. V Evropě, zejména v Německu je řada nových uhelných bloků a nelze očekávat, že by je rychle někdo zavřel. Ovšem pokud by měly platit dekarbonizační teze Bruselu, mohli bychom mít v roce 2050 v unii nanejvýš pár plynových elektráren, což je evidentní nesmysl. Realita bude trochu jiná, i když tlak na uhlí bude dál sílit, o tom není pochyb.

Současné ale budou docházet peníze i trpělivost spotřebitelů se stále vyššími cenami elektřiny. Řada uniijních zemí už podporu obnovitelných zdrojů energie fakticky zastavila a budou přibývat další. S tím, jak Evropská unie stále více připomíná RVHP, nebude žádným překvapením, když směle zelené cíle zůstanou převážně na papíře. Velmi směle cíle do roku 2050 mělo i Německo, ovšem aktuální diskuze o novém plánu ochrany klimatu ukazuje, že ani v Německu to s ukončením využívání fosilních paliv nebude tak žhavé. Je to průmyslová země, a pokud ji chce zůstat, musí brát v úvahu ekonomické a fyzikální limity. Proto se mimo jiné také posunulo splnění ambiciózních cílů za rok 2020. Německo je neplní a ani plnit nebude. Odsunout vyhodnocení na příští generaci je klasický politický trik.

ES Členské státy nejspíš budou muset do roku 2019 sepsat národní energetické a klimatické plány, v nichž popíší, jak hodlají evropských cílů dosáhnout. Může si Česko udržet suverenitu v energetické politice? Nedělejme si zbytečné iluze. Česko už suverenitu v ener-

tické politice fakticky dávno ztratilo. Do státní energetické koncepce si můžeme psát cokoli, ale v praxi rozhoduje Brusel. Například jadernou elektrárnu půjde těžko postavit bez nějaké formy státní podpory a tu musí schválit Brusel. Ten Brusel, který umožnil Německu realizovat jeho agresivní expanzivní politiku podpory obnovitelných zdrojů, a tím fakticky zničit trh s elektřinou.

Národní plány budou muset navíc vycházet z lesa závazků, které na sebe členské státy EU včetně Česka vezmou. Přesto půjde o významný dokument v tom smyslu, že pokud nebudeme velmi obezřetní, klimatické závazky jednoduše nepůjde zaplatit. Česko by mělo mít už dnes velmi dobře propočteno, co si může dovolit, na co má a s jakými závazky může souhlasit. Nic takového ovšem nemáme a obávám se, že ani mít nebudeme. V České republice totiž počítáme náklady až po dojednání závazků v Bruselu, v tom jsme opravdu unikátní.

ES Němci zastavují výrobu z jádra, omezují výrobu z uhlí, zvyšují dotace na obnovitelné zdroje. Musí se tomu ale Česko přizpůsobit?

|| S tím, jak Evropská unie stále více připomíná RVHP, nebude žádným překvapením, když směle zelené cíle zůstanou převážně na papíře.

Výrobu z jádra zatím nezastavili a výrobu z uhlí omezili pouze kosmeticky a mediálně. Česko omezí výrobu z uhlí do roku 2020 relativně daleko více než Německo, protože u nás skončí minimálně pětina, ale spíše čtvrtina instalovaného výkonu z uhlí. Mimochodem je velmi pravděpodobné, že v roce 2023, kdy již mají být v Německu uzavřené všechny jaderné elektrárny, bude mít Česká republika nižší měrné emise oxidu uhličitého na vyrobenou kilowatthodinu elektřiny než Německo.

To jen ukazuje sílu německého zeleného marketingu, do kterého vkládají obrovské peníze. Německo je velká země, která samozřejmě hýbe energetickým trhem, a tomu se přizpůsobit musíme.

Například jejich investice do větrných elektráren znamenají pro Česko dlouhodobě potřebu investovat více do vysoce flexibilních zdrojů a přenosové sítě, což bychom jinak nedělali.

Dlouhodobě bych ale zase německý vliv nepřeceňoval. Němci už dnes omezují podporu větrníků na severu, protože není kam tu elektřinu dát. Při současném tempu bude vybudování infrastruktury pro přenos elektřiny ze severu na jih Německa trvat více než sto let. Takže německý obrát v energetice (Energiewende) dříve či později narazí do zdi síťových omezení v samotném Německu a přijde velké vystřízlivění.

ES Lze tradiční energetiku provozovat efektivně, anebo už je potřeba uvažovat jenom o mixu obnovitelných zdrojů a jádra? Mix obnovitelných zdrojů a jádra je tak trochu oxymoron. V EU taková země není a v Evropě je to pouze Švýcarsko, které doplňuje jaderné elektrárny těmi vodními, protože je to alpská země. Obnovitelné zdroje typu vítr a fotovoltaika potřebují jako doplněk vysoce flexibilní elektrárnu, což ta jaderná ze své fyzikální podstaty nikdy nebude. Tradiční energetiku

budeme potřebovat tak dlouho, dokud nebude k dispozici levné a efektivní skladování elektřiny. Kdy to bude, je velká otázka. Někteří tvrdí, že už velmi brzo, někteří jsou výrazně skeptičtější.

ES Patříte k těm, kteří vidí budoucnost energetiky v decentralizaci. Co se pro to dá v Česku udělat?

Tak úplně to není. Jde spíše o zmatení pojmů. O rozdíl mezi efektivní decentralizací a cíleným rozbitím do lokálních, rádoby nezávislých výroben bez ekonomické podstaty. Velké centrální elektrárny tu budou ještě velmi dlouho. Životnost nové uhelné elektrárny Ledvice je zhruba do roku 2050, životnost Temelína je ještě delší. I potom nejspíš budou velké centrální zdroje fungovat. Nicméně pokud máme připustit výrazný růst vyložené lokálních zdrojů typu fotovoltaika na střeších rodinných domů, budeme potřebovat daleko více řídit výkon a napětí v distribučních soustavách. K tomu budeme potřebovat střední zdroje typu regionálních tepláren, protože nic jiného v tomto segmentu není. Teplárny dnes poskytují řadu služeb pro distribuční soustavy fakticky zadarmo, k přežití jim ještě před několika lety stačily ceny elektřiny. To se bude muset změnit, protože jinak teplárny nebudou dlouhodobě schopné elektřinu vyrábět, protože nebudou mít na investice. A je nesmyslné, aby vynucenou výrobu elektřiny z výroby tepla prodávaly pod náklady. Při dnešních cenách elektřiny se je nevyplatí provozovat. Navíc mám velké obavy, že takzvaný trh s elektřinou se už zachránit nepodaří.

ES Česká energetika, alespoň jste o tom byl přesvědčen, byla z hlediska mixu jednotlivých zdrojů založená dobře. Ale přesto podle vás dopláci na chybná vládní i investiční rozhodnutí. Jaké to byly chyby a udělal je i Topolánkův kabinet? Nemyslím, že české vlády udělaly vyslovené chybné rozhodnutí. Chováme se zatím relativně obezřetně. Vzpomínám si tak na tři. První udělala Pithartova vláda, a to stanovením umělých ekologických limitů.

Pokračování na str. 16

Foto Anna Václavová 2x

Dokončení ze str. 15

Ty po dlouhou dobu limitovaly i přirozenou těžbu hnědého uhlí a vytvořily absurdní politikum. Diskutabilním krokem je porevoluční masivní odsiřování našich elektráren s pomocí zahraničního kapitálu. Český řečeno, byly to vyhozené peníze. Samozřejmě naprosto chybné, i když tak trochu vynucené rozhodnutí, byly obrovské náklady na solární elektrárny. Podvazuje to energetiku i do budoucna. Sám na sebe беру jedno ne chybné rozhodnutí, ale obchod, který jsem

udělal se Stranou zelených u ekologických daní. Tehdy jsem ustoupil tlaku a nebyl zpoplatněn ekologickou daní plyn v domovních kotelnách a domácnostech. To se bude velmi složitě vracet zpět.

Daleko větší chyby jsou ovšem vyvolány tím, co přináší naše členství v EU. Nejsou tak zřetelné, ale souvisejí s už zmíněnou vynucenou dekarbonizací celé energetiky. Když se na to podíváme v rámci ekonomické teorie kaskád, tak ta první je informační. Všude se mluví a píše o tom, že planeta je ohrožená, otepluje se, a jestli nebudeme něco dělat, nastane apokalypsa. A když už náhodou vyjádříte opačný názor, a to je druhá kaskáda, dostanete se do reputačního rizika. Poslední kaskáda, a v té už jsme, je kaskáda příležitosti. Příležitosti se chopil velký byznys a jsme ztraceni. Cesta zpět vede snad jenom přes peněženku německého daňového poplatníka. Pokud se on rozhodne, že platit víc než 100 eur za megawathodinu je nad jeho možnosti, skončí tím dnem boj proti klimatic-

Administrativními, daňovými a dalšími kroky už je energetika znovu fakticky centrálně řízená.

kým změnám. Doufám, že do té doby nebude energetika v kómatu a nebude potřeba ji nákladně resuscitovat...

☞ Tím jsme se dostali k tomu, že energetika je v podstatě výsostně politická záležitost. Bude to znovu zcela regulované odvětví včetně státem určených cen?

Ale to už přece je. Administrativními, daňovými a dalšími kroky už je energetika znovu fakticky centrálně řízená. Dokonce se zvažují alternativy odpojení od trhu, řeší se, jak vyrovnávat rozdíly vzniklé chybnými opatřeními, ať už se jmenují kapacitní platby nebo nějak jinak. Směřuje to zpět k centrálně řízené energetice, od které jsme rádi před pětadvaceti lety unikli.

Je to vidět i na zoufale udržovaném systému emisního obchodování (EU ETS), i když je evidentní, že uhlíková daň řeší tento problém efektivněji. Masivní dotace, nejružnější vyrovnávací poplatky vedou k tomu, že může nastat scénář energetické chudoby. Kdy pro některé lidi, při životní úrovni, na jakou si zvykli, bude velmi složitě udržet svoji energetickou potřebu. Jakmile jsou ovšem u lidí ohroženy jejich základní potřeby – a elektrina, světlo a teplo k nim patří – může speciálně v těch chudších částech EU dojít k velkým sociálním bouřím. A pokud budou receptem na energetickou chudobu dotace, bude to nadále oslabovat střední třídu. Platit za to všechno

bude „střední stav“, živnostníci, plátcí daní, kteří by měli tvořit největší část národního bohatství i zaměstnanosti. Topolánkovsky řečeno – cesta do pekel.

☞ Někteří představitelé ČEZ zehrají na to, že v energetice roste prostor pro oportunistické hráče, kteří se pokoušejí vzniklého zmatku využít v krátkodobém nebo střednědobém výhledu. Nejspíš narážejí na Energetický a průmyslový holding...

Zehrají možná proto, že ČEZ už je dnes menším podnikem nežli EPH. Ale v tom tvrzení nemají úplně pravdu. Po posledních akvizicích se dá naše flotila rozdělit zhruba na třetiny. Jedna třetina jsou takzvané bezemisní zdroje, to je mimo jiné jádro. Druhá třetina je plyn, u kterého vidíme jistou perspektivu, a třetí je uhlí. To v této chvíli speciálně v Německu, Česku, Polsku a dalších zemích udržuje stabilitu celé soustavy a ještě nějakou dobu ji udržovat bude. Strategie EPH je zcela jasná. Velcí hráči typu E.ON, RWE a další se víceméně zbavují se ztrátou těch aktiv, které jejich vlády ostrakizují. Pak platí, že každý rok efektivního provozování těchto aktiv přináší čistý zisk a možnost ho dál reinvestovat, třeba právě do ekologizace zdrojů či do nových technologií. A poslední kroky jsou velmi správné. V zahraničí, v poslední době v Rakousku a Polsku, jsme se setkávali s nepodloženými útoky, že

Budou docházet peníze i trpělivost spotřebitelů se stále vyššími cenami elektřiny.

za EPH stojí čínský nebo ruský kapitál. Díky vytvoření EP Infrastructure a vstupu světového, globálního hráče tyto řeči budou muset utichnout. Nový hráč kromě peněz a podnikové kultury samozřejmě přináší i úplně jinou dimenzi. Z regionálního hráče se může stát hráč globální. Být součástí EPH je pro mne obrovská výzva a baví mě to.

☞ Bude z vás tedy nový český miliardář?

Aha, poznámka nejmenované novinářky, která mě zařadila mezi ty, kteří by mohli získat něco ze šestiprocentního podílu. Usmál bych se nad tím, kdyby to bylo jenom úsměvné. Ale ono je to nebezpečné. Není to pravda, a nikdy to být pravda neměla. Nepatřím k otcům zakladatelům EPH. Spekulace kolem mé osoby – co všechno vlastním a co mi patří včetně několika golfových hřišť a solárních elektráren budou tímto jenom přizívány. Vadí mně to kvůli mé rodině a kvůli útokům na mé blízké. Ty jsou na denním pořádku. Mně přitom stačí „být při tom“.

Mirek Topolánek (60)

Osmdesát let, v letech 2002–2010, byl předsedou ODS, po Václavu Klausovi druhým v pořadí. V období 2006–2009 pak předsedou české vlády. Řídil dva kabinet, jeho druhý vládní mandát skončil demisí. Po odchodu z vysoké politiky se Topolánek začal věnovat byznysu, v roce 2011 se stal předsedou výkonné rady Teplárenského sdružení ČR a zasedl v dozorčí radě Elektrárny Opatovice. Jako manažer působí ve skupině Energetický a průmyslový holding vedené Danielem Křetinským.

Tvář dne

„Musíme udržet společné standardy a respektovat veřejné dobro... progresivní obchodní dohody přesně toto dokážou,

řekl kanadský premiér
Justin Trudeau
str. 8

Foto: Reuters

Komentář

Bohumil Pečinka

Sváteční rebelie

Jsou to krizové týdny české politiky. Reč je o období mezi dvěma státními svátky, 28. říjnem a 17. listopadem. Velká vydavatelství by do svých průvodců pod označením Praha nebo Česká republika mohla o tomto období napsat – pravidelné občanské protesty.

Začalo to už na podzim 1990 peticí Ukradená revoluce, v níž někteří studentští vůdci sametové revoluce kritizovali vliv komunistických struktur na budování nového státu. Pravidelnost tyto akce dostaly od roku 1998 (petice Děkujeme, odejděte), když vzniklo hnutí proti opoziční smlouvě mezi ČSSD a ODS. Pak následovaly více či méně zajímavé protestní akce.

Scénář je podobný: spojením některých opozičních poslanců, umělců a kreativních produkčních velkých pódiových akcí se dá dohromady rebelie, která odmítá některá opatření politické moci. Zlom nastává, když se má hnutí transformovat v řádnou iniciativu. Jinými slovy, když se začnou rozdělovat funkce

a vliv. V tu chvíli zde nastávají stejné frakční boje jako v každé jiné straně.

Na rozdíl od Polska a Maďarska, kde mají tyto rebelie většinou ráz pouličních střetnutí s policií nebo šarváték z nepřátelenských skupin mezi sebou, se česká vystoupení vybíjejí hodně v peticích a protipeticích a jsou omezena na dvě tři velká města. Někdy mají masový charakter (televizní krize v roce 2000 nebo hnutí na zvolení Karla Schwarzenberga prezidentem

28. října jsme si odbyli prolog ke dvojím volbám, které nás za rok čekají.

roku 2013) a v těch okamžicích se budují vazby na desetiletí dopředu. Politici se už proto naučili na těchto vlnách jezdit.

Prvním politikem, který s fenoménem svátečních rebelií začal vědomě pracovat, byl Miloš Zeman. Není divu, vždyť většina z rebelií od roku 1998 byla zaměřena právě proti němu nebo proti proudu, v jehož čele stál. Jestliže prvním člověkem, který použil pojem „pražská kavárna“, byl už v roce 2000 politolog Jefim Fištejn, nový obsah mu vdechl právě Zeman. Už jako

prezident republiky se začal systematicky obracet na tu druhou část české společnosti, kterou petiční akce nikdy nevzrušovaly. V pražské kavárně vytvořil mobilizační obraz nepřítele proti spořádanému světu malých měst a vesnic.

Také v roce 2016 propukly v Česku rebelie. Když odloupneme různé vrstvy patetických řečí a gest, dostaneme se na jádro, spor uvnitř vlády mezi stranami ANO a ČSSD, které se rok před parlamentními volbami od sebe vzdalují. Babišovým plánem je nahradit v budoucí vládě socialisty dvojicí KDU-ČSL/Starostové. Babišův nejbližší lidovecký spojenec, ministr kultury Herman – obrazně řečeno – vytrhl Miroslavu Kalouskovi z rukou tibetskou vlajku, v rozporu s vládní linií zorganizoval na půdě státních orgánů schůzku s dalajlamou, čímž vyvolal jednak humpoláckou reakci prezidenta Zemana (nedáme vašemu strýčkovi Bradymu medaili) a současně prohlášení nejvyšších ústavních činitelů (z řad ČSSD) k Číně, které bylo hanebně přepálené. Příběh byl na světě.

Takže se dá říct: koncem října 2016 jsme si odbyli prolog ke dvojím volbám (sněmovní, prezidentské), které nás za rok čekají. Příznačné je, že si to stále mezi sebou rozdávají pouze vládní strany.

Autor je komentátorem Reflexu

Glosa

Zavíračka po česku

Na prvním státním svátku byl odzkoušen nový zákon o zavírání obchodů s plochou nad 200 metrů čtverečních. Takže: supermarket sice zavřely, ale nahnaly zaměstnance do práce na inventuru, tedy žádné zasloužené volno se nekonalo. Ve velkých obchodních centrech zůstaly zavřeny jen větší obchody, takže na tom vydělávala jejich trochu menší konkurence. Kontroly hned zjistily, že řada obchodů se zákon snažila obcházet.

Fiasko není překvapivé vzhledem k samotné myšlence zákona, která je trochu nezřetelná. Nikoli socialistická, jak argumentovali její kritici. Mnoho zemí nějaká omezení pro obchody má – obvykle země se silnou náboženskou tradicí. V Německu ani ve velkoměstě v neděli a o svátku nenajdete otevřenou žádnou nákupní galerii, v Holandsku nenakupíte ani v samošce. V Izraeli se v sobotu na šábess nesvezete ani tramvaji.

Jenže Bůh suď, z jakých tradic vychází česká zavíračka...

Tereza Zavadilová

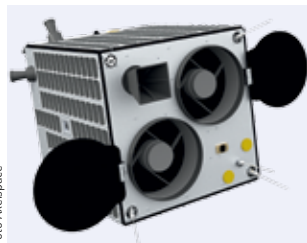
Já nejsem lenoch. Jsem potenciální workoholik s mimořádnými schopnostmi v oblasti zvládnání stresu!

Na orbitu Země míří 50 satelitů

■ **Společnost Axelspace** má v plánu od roku 2022 každých 24 hodin detailně fotit změny na povrchu planety.

V blízké budoucnosti by měla vzniknout „globální pozorovací infrastruktura pro novou éru.“ Tvrdí to alespoň americká firma Axelspace na svém webu. Podle technických parametrů by síť satelitů měla každých 24 hodin vytvořit jeden obří snímek Země s rozlišením 2,5 metru. To je dostatek na to, aby zůstala zachována jednak ochrana soukromí lidí, jednak dostatečná rozlišovací schopnost pro „služby budoucnosti“, které mají díky pravidelně aktualizovaným snímkům

vzniknout. Mohlo by jít třeba o mapování parkovacích ploch, neziskové organizace získají přístup k nejčerstvějším datům o zmenšování či zvětšování plochy lesů a deštých pralesů, města zase budou moci hlídat, zda na jejich území neprobíhá černá zástavba či lépe pláno-

MIKROSATELIT GRUS. V dílnách Axelspace vznikl metrakový mikrosatelit vybavený jenným snímkovacím zařízením.

vat svůj rozvoj.

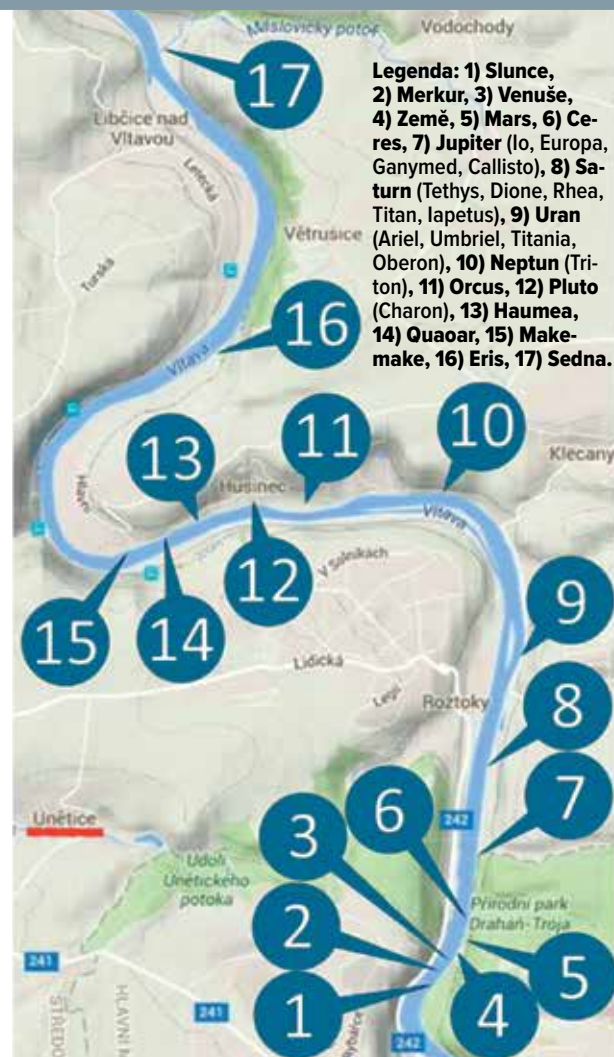
Snímky od Axelspace budou mít na rozdíl od stávajících mapovacích systémů standardizované rozhraní (API), které umožní jejich

kompatibilitu s ostatními nyní běžně používanými službami jako Facebook, Twitter apod. Firma chce detailní snímky zpřístupnit všem podnikatelským subjektům, které by na jejich základě mohly vyvinout další „biznis modely budoucnosti“.

Axelspace vyvinula vlastní mikrosatelity pod názvem GRUS. Jeden váží 95 kilogramů a má plánovanou životnost 25 až 30 let. Každý ze satelitů denně nafotí 850 tisíc kilometrů čtverečních povrchu Země. Po doslужení jsou naprogramovány tak, aby shořely v atmosféře a zabránily tak hromadění odpadu na nižší orbitě planety. První ze satelitů by měl být vypuštěn už v roce 2018. Do roku 2022 by jich mělo být nad našimi hlavami všech padesát.

Stranu připravil

Marek Schwarzmann

SCHEMA PLANETÁRNÍ STEZKY, která byla nedávno zafinancována na portálu Startovač.cz

U Vltavy vznikne planetární stezka

Ještě letos by měla v údolí Vltavy vzniknout naučná stezka, která počítá s ukázkami vesmírných těles v poměru 1 ku miliardě. Autoři se inspirovali planetární stezkou v Hradci Králové, kromě osmi planet však umístí i dalších osm trpasličích planetek a 16 velkých měsíců.

Za projektem stojí skupina nadšenců zastřešená spolkem Kosmo Klub, která oslovila na českém crowdfundingovém serveru Startovač.cz milovníky vesmíru s žádostí o 72 tisíc korun. Vybrali přes 128 tisíc korun, peníze navíc využijí na zaplacení dlouhodobého nájmu pro Povodí Vltavy a doplnění dalších „vesmírných zastávek“.

U každého tělesa budou informace a zajímavosti, chybět nebude ani QR kód

s odkazem na web. „Naše planetární stezka bude mít i trpasličí planety a velké měsíce, které mají velikost tisíc kilometrů a více,“ uvedl pro deník E15 jeden z autorů projektu Tomáš Kocourek.

Nadšenci vybrali trasu podél Přírodního parku Drahaň-Trója a stávající cyklostezky, která má také dobré spojení se železnici na druhém břehu prostřednictvím přívozu a mostu v Řeži. Jejich prvních několik kilometrů nabídne volný výhled mezi tělesy sluneční soustavy viditelnými ze Země pouhým okem, tedy od Slunce až po Saturn, navíc až po Neptun bude stezka prakticky v přímce.

Podle tvůrců to kolemjdoucím zlepší představu o vzájemných vzdálenostech vesmírných těles ve sluneční soustavě.

KOLO Z BAMBUSU

V GHANĚ vyrábějí kola z bambusu: je levnější, ale i pevnější než klasický ocelový rám. Jde o socio-ekologický projekt, který chce usnadnit dopravu nemajetným obyvatelům, zároveň za každé kolo, které vyrobí, vysadí deset dalších rostlin. Firma zaměstnává už více než třicet pracovníků. Kola nejen prodává, ale také je daruje do škol, aby děti mohly levně dojíždět za vzděláním. První kolo z bambusu vzniklo již v roce 1894, pak na něj ale konstruktéři „zapomněli“ ve prospěch kol z oceli.

Táhnoucí se med amerického snu

■ Vítěz Ceny poroty z Cannes, American Honey, dorazil do českých kin. Jako prázdnější stylovou variaci na své drama Fish Tank ho natočila Andrea Arnoldová.

Iva Přivřelová

Andrea Arnoldová má svůj styl, který z ní udělal jednu z nejvýraznějších britských režiserek dneška. Ráda se zaměřuje na ženské postavy z nuznějších poměrů. Její hrdinky často zjistí, že posedlost jedním chlapem jejich problémy nevyřeší, protože to musejí ony samy. Jejich citové

dozrávání pak sleduje s lyrickou kamerou hledající krásu ve špíně a symboly nevinnosti v záběrech na zvířata.

Vrcholem i průlomem její kariéry byla v roce 2009 osobitá verze britského sociálního realismu Fish Tank. V něm charizmatická, autentická neherečka vystříhla portrét zranitelné našťavané tanečnice, která své sny o nezávislosti a štěstí mylně projektuje na nespolehlivou postavu Michaela Fassbendera. V letošní novině American Honey, jež stejně

jako Fish Tank vyhrála Cenu poroty v Cannes, se představuje další živelná holka. Režisérka ji objevila „na ulici“

American Honey je typem filmu, který talentovaní režiséři natočí, když uvěří oslavným ódám, jež se o nich napsaly.

a nasadila do role citlivé dívky, jež opustí svůj nedůstojný chudý život a odjede na cestu po USA s partičkou lidí prodávajících předplatné časopisů. Mezi nimi je i mladík, jehož obsazení režijně nezkráceným Shiou LaBeoufem slibuje, že bude

ještě problematictější než tehdy Fassbenderův hrdina. Ne že by Arnoldová ztratila svůj cit pro poetiku krajiny, empatii k postavám

a pocitům oscilujícím mezi svobodou a bezvýchodností. Do jejího prvního amerického filmového projektu prosakuje i ambice říci si své k americkému kapitalistickému snu. Jenže její film se táhne skoro tři hodiny jako med, zcela zbytečně, když vlastně jen v rozředěné formě variuje příběh známý z Fish Tanku. Její pokus o skupinový portrét také víc irituje ilustrativními vedlejšími charaktery a zálibou ve své vlastní atmosféře, soundtracku a slunečním svitu, která vede občasně k malátnosti. American Honey je typem filmu, který talentovaní režiséři natočí, když uvěří oslavným ódám, jež se o nich napsaly.

Autorka je spolupracovnicí redakce

American Honey

(road movie, USA, 163 minut)

Režie: Andrea Arnoldová

Hrají: Sasha Laneová, Shia LaBeouf, Riley Keoughová

Premiéra: 27. října

Hodnocení: 50 %

Krátce

Dylanovi Nobelova cena vyrazila dech

Písníkář Bob Dylan po více než dvou týdnech mlčení oznámil Švédské akademii, že Nobelovu cenu za literaturu přijímá. „Ta zpráva mi vyrazila dech,“ řekl podle prohlášení akademie v telefonátu. Zatím ale není jasné, zda si v prosinci pro cenu do Stockholmu přijede.

Právě před 45 lety vznikla Jazzová sekce

Necenzurovanou literaturu, bulletin o umění či katalogy výtvarníků, kteří nemohli vystavovat, vydávala Jazzová sekce, jež byla ustavena před 45 lety, 30. října 1971. Toto socialistickým režimem pronásledované sdružení pořádalo také výstavy, přednášky a koncerty, z nichž nejznámější byly Pražské jazzové dny. /čtk/

Česko má dva nejlepší dokumenty

Na jubilejním dvacátém Mezinárodním festivalu dokumentárních filmů v Jihlavě vybrala porota mezi českými snímky dva rovnocenné vítěze. Ceny v kategorii Česká radost si odváží snímek o fotbalovém klubu FC Roma autorů Rozálie Kohoutové a Tomáše Bojara a Normální autistický film natočený Miroslavem Jankem.

„Každý z nich reprezentuje svébytný proud v současné české filmové produkci. Normální autistický film zpochybňuje obvyklý pohled na hendikep. FC Roma lze nazvat protirasistickým filmem druhé generace, v němž už není třeba odvolávat se na pozitivní stereotyp,“ rozhodla porota. Ze zahraničních dokumentů získal dvě ceny festivalu Oslavný svit soumraku, momentka ze života v Gruzii.

Soutěžní snímky byly hodnoceny v sedmi sekcích, ocenění byla rozdána během dnešního ceremoniálu. Cenu za přínos světové kinematografii získala filmová režisérka a scenáristka Drahoмира Vihanová. Divákům se nejvíce líbil český dokument Miluj mě, jestli to dokážeš režiséřky Dagmar

Smržové pojednávající o sexuální asistenci pro postižené lidi. Mezinárodní festival dokumentárních filmů Ji.hlava začal v úterý, jeho závěrečné projekce proběhly včera. Největší přehlídka svého druhu ve střední a východní Evropě tentokrát představila 310 snímků, dalších 26 přidala sekce Dokument ČT. Na festival podle pořadatelů přijelo v letošním roce přes čtyři tisíce návštěvníků a filmových profesionálů. /čtk, su/

Největší přehlídka svého druhu ve střední a východní Evropě tentokrát představila

310 snímků.

254167/27

INZERCE

ČESKÝ SLÁVÍK MATTONI OMLAZUJE

V těchto dnech je hlasování v letošního ročníku ankety o nejpopulárnějšího českého zpěváka, zpěvačku a skupinu v polovině. Zatím se nic neděje. Většina hlasů přichází až ke konci hlasování. Loni se jich rozdalo přes 140 tisíc. Rozhodly o tom, že se podle očekávání stali Zlatými slavíky Karel Gott, Lucie Bílá a skupina Kabát. Bylo to spravedlivé, protože specifickou vlastností Slavíka je celonárodní hlasování. Svůj hlas mohou na stránkách **slavikmattoni.cz** odevzdat mladí i starší. To znamená, že ve výhodě jsou ti, kteří umí oslovit všechny generace. Český slávik Mattoni se ujal role toho, kdo pomáhá nejmladším hvězdám proniknout z internetového prostředí do světa velké pop music. V posledních čtyřech letech proto posílil význam kategorie Objev roku a začal pro ni předvybírat nejnadanější osobnosti internetové scény, která je dnes největší lihní talentovaných osobností. Mnohé z nich mají na sociálních sítích obrovskou podporu a jejich klipy často překračují několikamilionovou hranici shlédnutí. Výsledek se začíná pomalu dostavovat. Nominací na Objev roku se mohou chlubit dnes už známé osobnosti české scény jako Bára Poláková, Lenny, Adam Mišík, Pavel Calta, Voxel nebo loni úspěšná Slza. I letošní nabídka ukazuje, že v dolních patrech českého popu se něco děje. Mezi těmi, kdo přicházejí v úvahu pro letošní nomi-

naci, se mohou vyskytnout skupiny Poetika a Hodiny nebo zpěváci Timmy White, Pekař, Pokáč nebo Sebastian. V letošním roce nás čeká ještě další krok na podporu mladých tváří českého popu. Ti, kdo hlasují na stránkách **www.ceskslavikmattoni.cz** v hlavních kategoriích, mají možnost vybrat v speciálním hlasování jeden z jejich klipů. Vítěz dostane šanci předvést svou píseň naživo přímo na galakonzertu 26. listopadu v Hudebním divadle Karlín. Bude to křest ohněm, protože jej v těch okamžicích uvidí vedle Ewy Farne, Lucie Bílé nebo skupiny Kabát v přímém přenosu TV Nova početné publikum. Vypadá to, že mladí opravdu útočí.

PARTNEŘI ANKETY ČESKÝ SLÁVÍK MATTONI 2016

Hlavním partnerem ankety je společnost **M&M reality**, které se svými 185 pobočkami a 2 531 makléři pokrývají celé území České republiky, ročně zobchodují nemovitosti v hodnotě přes 21 mld. Kč. V současné době mají ve svém portfoliu více

než 25 874 nemovitostí, jejichž hodnota dosahuje 142 mld. Kč. Dlouhodobým slavičím partnerem je společnost **NH CAR**, na jejíž webových stránkách **www.nhcar.cz** můžete soutěžit o měsíční pronájem nového vozu Škoda Kodiaq.

Fotoreportáž

1

DESIGNBLOK. Pražské holešovické výstaviště hostilo od čtvrtka po pět dní osmnáctý ročník Designbloku, mezinárodní přehlídky designu (2). V interaktivní krajině pojmenované Designérie se představily obrovské lustry Slunečnice od Maxima Velčovského (1). V Openstudiu vystavovali menší designéři a šperkaři i větší studia jako třeba mladé Tyformy, jež předvedlo své objekty z porcelánu (4). Nejmenší návštěvníci Designbloku mohli brázdit rozsáhlé plochy výstaviště v autech vytvořených z popelnic na recyklovaný odpad (3). Rekordního počtu dosáhli módní návrháři a designéři šperků (5), kterých se zúčastnilo celkem 76.

2

3

4

5

Foto: E15, Anna Vacková 5x

Právo & byznys

Zakázková džungle

Jednomu z nejdůležitějších vládních zákonů, který platí od října, chybí kompletní metodika. Instituce a radnice v nových pravidlech plavou, záchranné vesty jsou teprve na cestě.

PARTNER PŘÍLOHY

Rödl & Partner

Zákon o tendrech: pomoc, nebo zhouba?

Stejně jako podvody a korupce jsou v české podnikatelské kultuře skloňovány termíny neprůhlednost či diskriminace, a to u veřejných zakázek. S tímto nedobрым stavem by měl zatočit nový zákon, který nabyl účinnosti začátkem října. Zatím budí spíše rozpaky.

Ročně se v Česku vypisují desetitisíce veřejných zakázek, v nichž jde o stovky miliard korun ze státní kasy. Loni šlo podle odhadů o 600 miliard Kč. Prozatím s tím byly velké problémy, konečné ceny značně převyšovaly sumy původní, projekty se vlekly, stagnovaly evropské dotace. To, a mnoho dalších nešvarů kolem tendrů, má vyřešit zbrusu nový zákon.

Po hlavě do vody

Špatným znamením je, že jedné z prozatím hlavních norem kabinetu premiéra Bohuslava Sobotky (ČSSD) chybí kompletní metodika. Ministerstvo pro místní rozvoj, garant zákona o zadávání veřejných zakázek, nabralo totiž zpoždění. Takže co si radnice, kraje a úřady, jichž se zákon týká především, mají počít? Starostové a šéfové státních institucí byli hozeni do vody a musí plavat, jak dovedou. Záchraně vesty v podobě slibovaných metodik jsou teprve na cestě. Možná by většinu z nich mohli najít pod vánočním stromkem. Alespoň to přislíbil Pavel Herman, poradce ministryně pro místní rozvoj Karly Šlechtové (ANO).

„Nový zákon je výraznou změnou oproti dosavadní úpravě a posunuje zadávání veřejných zakázek v celoevropském modernizačním trendu. Je důležité, že nová pravidla jsou jasná,“ tvrdila ministryně Šlechtová loni v létě, kdy návrh zákona předkládala Legislativní radě vlády s dovětkem, že její resort připraví vysvětlivky pro

Foto: E15, Anna Vácková

zadavatele i dodavatele. Obavy, že zákon nebude všelékem, se odrazily vzápětí v počtu tendrů urychleně vypsaných na poslední chvíli před koncem platnosti staré právní

úpravy. V poslední den, tedy 30. září, to bylo přes dvě stě zakázek v hodnotě přesahující devět miliard korun. Jde o naprosto mimořádná čísla.

Otazníky a dohady

Zadavatelé ani dodavatelé netuší, zda nový zákon omezí zmíněné kritérium nejnižší ceny ve prospěch dalších, jako jsou sociální dopady či vliv na životní prostředí. Zákon přímo zakazuje vybrat dodavatele s ohledem na nejnižší cenu jen v případě práce architektů a projektantů.

Úsměvné je ustanovení, podle něhož musí být znám koncový vlastník firmy (dosud to museli být pouze ti, kdo vlastní víc než deset procent). Není přece nic jednoduššího, než za majitele prohlásit najatého advokáta a skutečný vlastník zůstane mimo hru.

Norma mění podmínky pro tzv. zjednodušené podlimitní řízení. Starý stanovil finanční limit do 10 milionů korun, nový jej zpět násobil. Navíc zadavateli stačí zakázku zveřejnit na internetu, nemusí oslovovat starou úpravou uzákoněných minimálně pět uchazečů. Benevolentnější zákon též je, co se týče nedostatků v nabídce uchazeče, nově ji může doplnit, dříve byl z tendru vyřazen. Za pozitivní lze považovat změnu týkající povinných komisí, do nichž mohou být přizváni interní odborníci, ale to pouze v případě, že nejde o střet zájmů. Novinkou je, že zadavatelé mohou ze soutěže vyřadit toho, s kým nebyli dříve spokojeni, a to bez jakýchkoli obstrukcí.

Jana Kalinová

TENDRY S POKUTOU

Antimonopolní úřad dostává na stůl stovky podnětů měsíčně. Jejich vyřízení trvá průměrně 22 dní. Za poslední zhruba měsíc ohodnotil pokutou mj. tyto tendry:

- **Generální finanční ředitelství** dostalo pokutu 1,3 milionu korun zato, že zadalo 14 veřejných zakázek bez otevřené soutěže. Zakázky se týkaly softwaru.
- **Magistrát Havířova** byla udělena pokuta ve výši 1,5 milionů korun za chyby ve veřejné zakázce na výměnu oken v obytných domech, které jsou majetkem města.
- **Centrum pro zjišťování výsledků vzdělávání** má zaplatit 500 tisíc korun za chyby v tendru na zajištění informační infrastruktury pro řízení a kontrolu státních maturit.
- **Dopravní podnik hlavního města Prahy** musí zaplatit pokutu 8,5 milionu korun za pochybení při zadávání zakázky na prodloužení trasy metra A z Dejvic do Motola.
- **České dráhy** dostaly pokutu ve výši 800 tisíc korun za chyby ve veřejné zakázce na redukované opravy osobních vozů s podvozky SGP 300 I. a II. série.

Fórum E15

V dnešním Fóru E15 se experti kanceláře Rödl & Partner zamýšlejí nad návrhem zákona o mezinárodní spolupráci při správě daní.

Českým firmám hrozí milionové pokuty

Nové povinnosti pro nadnárodní skupiny působící v České republice přináší ukončené připomínkové řízení k zákonu o mezinárodní spolupráci při správě daní. Upravené znění představuje implementaci akčního bodu číslo třináct iniciativy BEPS (Base Erosion and Profit Shifting), tedy projektu OECD zaměřeného proti rozkladu základu daně a přesunu zisků mimo místo, kde vznikají.

Smyslem návrhu zákona je zavedení povinné automatické výměny informací mezi členskými státy, kdy na základě Směrnice Rady EU by měla být některým nadnárodním skupinám podniků ustavena povinnost každý rok vypracovat a předložit celoskupinový výkaz, takzvaný country-by-country reporting.

Reporting by měl být členěn podle jednotlivých států, s uvedením informací za každou daňovou jurisdikci, ve které jednotlivé společnosti nadnárodní skupiny podnikají. Reportované údaje, jež mimo jiné obsahují souhrnné finanční údaje o celé skupině i jednotlivých entitách, samozřejmě poskytnou správcům daně značné množství dat, přičemž finanční správa věří, že jim tyto informace pomohou identifikovat rizikové nastavení převodních cen, respektive úniky nezdaněných zisků do zahraničí. Převodní ceny se tak stanou ještě více kontrolovanou oblastí.

Cílem návrhu zákona je na jedné straně upravit mechanismus uvedeného výkazu a podmínky jeho vypracovávání a předávání správci daně tak, aby odpovídaly českému prostředí, na druhé straně má stanovit sankce pro vynucení plnění této povinnosti, přičemž tyto sankce rozhodně nejsou nevýznamné.

Jakých společností se country-by-country reporting týká a do kdy ho musí kvalifikované společnosti připravit? Jaký postih hrozí za nesplnění povinnosti?

Kvalifikačním předpokladem je celoskupinový konsolidovaný obrát za předcházející účetní období ve výši přesahující 750 milionů eur. Překročila-li skupina tento limit v roce 2015, je povinna připravit country-by-country reporting za rok 2016 a podat jej v průběhu roku 2017.

Za nesplnění reportovací povinnosti hrozí české společnosti, která je v roli entity povinné podat výkaz za celou skupinu (nejvyšší mateřskou entitu), pokuta až do výše tří milionů korun. Pokutu za nesplnění povinnosti však zaplatí i ty spo-

Petr Tomeš
daňový
poradce /
Associate
Partner
Rödl & Partner

lečnosti, které sice nejsou entitou povinnou podat výkazy za celou skupinu, ale do kvalifikované nadnárodní skupiny patří a musí tak tyto výkazy poskytnout na skupinové úrovni samy za sebe. I v tomto případě je stanovena za nesplnění součinnosti pokuta ve výši až jeden milion korun. Milionová pokuta čeká společnosti i tehdy, nebudou-li uchovávat související informace po dobu deseti let od konce vykazovaného účetního období.

Je tak zřejmé, že český správce daně očekává a vyžaduje aktivitu ze strany daňových subjektů spočívající zejména ve zjištění toho, jaké informace bude nejvyšší mateřská entita požadovat a zajistit, respektive se podílet na tom, aby jí byly tyto údaje doručeny.

Připomínkové řízení bylo ukončeno a návrh zákona je nyní připraven vejít do legislativního procesu. Předpokládaný termín nabytí účinnosti je červen 2017. Vzhledem k tomu, že by celoskupinový výkaz měl být poskytnut nejpozději do 12 měsíců od skončení roku, za který se výkaz podává (tedy nejpozději ke konci roku 2017), daňoví poplatníci by měli

mít dostatek času pro přípravu požadovaných dokumentů tak, aby byly v souladu se zákonem (v případě, že legislativní proces bude probíhat dle původního plánu, což u daňových zákonů není příliš obvyklé).

Již nyní by se však daňoví poplatníci měli začít na změny připravovat a uvědomit si, že správce daně očekává jejich proaktivní přístup, v opačném případě se vystavují riziku milionových pokut.

Petr Tomeš, Martin Koldinský

RÖDL & PARTNER

Mezinárodní poradenská kancelář poskytuje služby ve všech oblastech podnikání. Dovede propojit právní, daňové, ekonomické a podnikové sféry poradenství, a to díky své síti více než tří set poradců uvedených oborů. V České republice působí od roku 1991, má pobočky v Praze a Brně. Je držitelem ocenění Právnická firma roku v oboru daňového práva v letech 2012 až 2015.

Foto: E15, Michael Tomeš

26136/10 ▲ INZERCE 26134/16 ▼ INZERCE

GOLDFINGERS®

WWW.GOLDFINGERS.CZ

NEJLEPŠÍ ZÁBAVA & SHOW V PRAZE

NE-ČT 20:30-5:00
PÁ-SO 20:30-6:00

Rezervace na tel.: +420 739 123 123
reservations@goldfingersprague.com

vstup zdarma

Václavské nám. 5, Praha 1
(Hotel Ambassador)